

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

onze vogels

39e jaargang no. 6, juni 1978
maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, 4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71, 3772 CG Barneveld, telefoon (03420) 6160

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, 4621 AT Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, 7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, 7942 AE Mepel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, 9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8, 8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, 7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, 7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, 7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, 3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, 2142 EE Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschaik, Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, 4561 WN Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, 5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H. J. Noolen, Reigerstraat 29, 5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, 7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07. Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheques te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bonds bureau, Bergen op Zoom.

242

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wens zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaas van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 6 80 28, Röntgenhof 33, 7909 AM Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, 2405 G Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZ Alphen a. d. Rijn.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, 3173 RE Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, 3842 K Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenhout 15, 5283 AW Boxtel, telefoon 01416 - 58 89.

Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, 3742 T Baarn, telefoon 02154 - 1 83 34.

Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insecten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, 3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: E. Zehenpenning, Acacialaan 3741 WC Baarn, telefoon 02154 - 1 20 07, giro 262581 t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japanse Meeuwclub

Secretaris: A. Kok, Pals 23, 6931 DJ Westervoort, telefoon 08303 - 23 58.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, 6882 AP Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 21 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Secretaris: W. Sijsma, Grindweg 29a, 8471 EG Wolveg, telefoon 05610 - 53 27. Penningmeester: F. Leunisse, Jupiterstraat 22, 6421 RW Treebeek, telefoon 041 21 94 31. Contributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Stc ten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 48.000)

REDACTIE

J. E. van Berkel
hr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud in hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Leine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder Vraag en Aanbod”.

VRAAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, 242 EP Lochem.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van Laasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARAZITEN aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Midden.

PASPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

REBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPEN-ASTAARDEN aan: G. W. v. d. Meijden, Kempenlandstraat 27, 5283 CK Bostel.

ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: H. Kehi, Plein 1953 nr. 144, 3066 EK Rotterdam.

Postzegel voor antwoord bijsluiten.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 24 juli 1978

IN DIT NUMMER

	pag.
De bosrietzanger	244
De rotsmus	245
De volière van de maand	246
Pietpraat over recessieve Zilvertinten	249
Exotische vogels als huisdier? Ja of nee?	251
Wat lezers schrijven	252
Vogelouders en hun kinderen (Torenvalk en nachtegaal)	256
Nieuws uit het dierenpark Wassenaar	258
De eerste kweek van witvoorhoofdamazonen	260
Wat late mijmeringen na het tentoonstellingsseizoen	267
Over bloemen en planten	268
Onkruiden (Grote Weegbree)	269
Zwanenspektakel met weinig woorden	270
Onze ervaringen met afrikaanse soorten (pytilia afra)	272
De Zuidamerikaanse papegaaien en de W.B.U.D.	273
Uw vraag? Ons antwoord!	275
Belangrijke mededelingen	276
Het laatste nieuws uit dierenpark Wassenaar	277
Van groen tot albino	280
Het Duitse vogelpark Walsrode begon . . .	281
Boekennieuws	286

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Van Gelder	246
Cédé	247
Bogena	250
Sluis	266
Roupe v. d. Voort/Theiling	274
NBvV Boekenservice	278
Vraag en aanbod	282
Faunavit	282
't Kraaiennest/Orni-Mondo/Dinxperlo Volièregeas	283
Geza Sept/Tovo/EB eivoer/NBvV Service	284
Beaphar	285
404	286
Veraka/Siem van 't Hart/Rein van der Veen/Edelchemie/Tek/Animali/Van Gils/Hellingman	287
Witte Molen/Allesterin	288

Foto omslag Bosrietzanger; R. Prange.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

de bosrietzanger

Bosrietzanger

Karekiet

Er zijn twee vogeltjes die sprekend op elkaar lijken en dat zijn de Bosrietzanger en de Kleine karekiet. Er zijn wel een paar verschillen, maar die zijn zó gering, dat ze op een afstand beslist niet te zien zijn. Er zijn auteurs die de aandacht vestigen op de binnenkant van het fijne priemnaveltje, die bij de kleine karekiet oranje-rood en bij de bosrietzanger oranjegeel is. Ik waag het echter te betwijfelen of de vogels er voor te vinden zijn hun snedjes op ons verzoek te openen. Maar wie weet: wellicht heeft u geluk dat u een zingende vogel van nabij kunt bespieden door een kijker, zodat u het kleurverschil kunt zien.

Gelukkig is er wel een uitstekend onderscheidskenteken en dat is de zang. Deze is bij het „wilgesijsje” zoals de bosrietzanger ook wel wordt genoemd, zeer gevarieerd en buitengewoon melodieus. Van de vrij zachte, lang aangehouden zang gaat een enorme bekoring uit. Er zijn zelfs

mensen die de zang van dit eenvoudige bewonertje van struikgewas prefereren boven het lied van Filomele, de nachtegaal. Maar dat is uiteraard een kwestie van smaak en moet een ieder voor zich uitmaken. Tijdens het voordragen van dit weluidende liedje houdt de bosrietzanger zich niet schuil, maar zit hij graag op een uitstekende tak of riestengel, zoals ook de rietgors pleegt te doen. Ook kan hij als de beste imiteren! Schuw is dit zangertje niet en vaak kan men hem boven zijn broedgebied rond zien vliegen met een typische fladdervlucht.

De naam bosrietzanger is een beetje misleidend, want dit vogeltje is namelijk in het geheel niet aangewezen op rietvelden, zoals bij voorbeeld de grote en de kleine karekiet. Hij geeft de voorkeur aan laag struikgewas in een vochtige omgeving. Vooral wilgen- en elzenbosjes aan de waterkant hebben zijn speciale aandacht. Ook houdt hij zich wel op in

korenvelden. Het nest moet dan niet boven het water, maar steek boven de droge grond worden gezocht, op een hoogte van vijftig centimeter tot een meter in struik tussen brandnetels, waterzuring, pellen, hoog opgeschoten oeverbegroening en dergelijke. Het nest is vrij diep en wordt opgehangen aan riestengels of takjes. Het is met een „hangwieg”. De bouwstof bestaat uit droge halmen en bladeren van diverse grassoorten; de binnenkant wordt gestoffeerd met fijn plantenmateriaal en af en toe een paar dehaer.

De vier of vijf eitjes, die meestal juni worden gelegd, (vandaar de beelding als voorplaat van dit nummer) hebben een blauwachtig w ondergrond met zeer veel fijne speltjes. Ook komen er grovere, grijs of bruinachtige vlekjes op voor en daarover weer een paar donkere stipjes en haaltjes. Het broec neemt ongeveer twaalf tot veertien

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

de rotsmus

agen in beslag. Beide ouders kwij-
n zich van deze taak, hoewel het
rouwtje het meest op de eieren zit.
Is de jongen een dag of tien oud
ijn, vinden ze de kinderkamer te
lein en gaan ze op verkenning uit
de plantenwirwar. Daar worden ze
oor vader en moeder volgepropt
et lekkere hapjes, hoofdzakelijk
leine insecten, die er in de zomer-
aanden volop zijn. Omstreeks het
iidden van september zoeken de
orenfluiters – zoals de Limburgers
a betitelen – betere oorden op. Ze
ertrekken naar de uitgestrekte sa-
annen van oostelijk Afrika en zak-
en soms af tot in de Kaapkolonie.

De rotsmus, **Petronia petronia** komt wijd verspreid voor van de Canarische Eilanden via Noord-Afrika en het Middellandse Zeegebied, Klein-Azië en Midden-Azië, tot voorbij Pakistan. Dit vogeltje, dat in ons land niet in gevangenschap gehouden mag worden, is daarvoor ook niet geëigend daar het, evenals alle mussen, schuw en wild is. In landen waar de rotsmus wel in voliëres gehouden mag worden, is het niet uitgesloten dat het ervaren kwekers gelukt met groot geduld kruisingen met andere vogels tot stand te brengen.

De rotsmus is een bewoner van rotsachtige berghellingen en in Centraal-Azië van de steenachtige steppen. Zijn typische kenmerken zijn de lichte snavel, de gele vlek op de keel en de witte vlekken aan het staarteinde, die vooral in de vlucht erg opvallend zijn. In het noordelijk deel van zijn verspreidingsgebied is hij trekvogel. Veelal treft men hem aan in kleine groepjes. Het nest wordt gebouwd in rots spleten of in een andere geschikte holte.

In steppengebieden broedt hij in gaten in ravijnwanden of onder overhangend gesteente. Een legsel bestaat uit vier tot vijf groenig witte eitjes, met grijze en bruine vlekjes. Ze lijken buitengewoon veel op die van de huis-
mus, **Passer domesticus**. De jongen worden in het begin gevoerd met insecten en pas later met allerlei zaadjes. De rotsmus is voor 1858 twee keer in ons land waargenomen.

Foto en tekst: Petr. Podpera, Praag, Tsjecho-Slowakije
Vertaling/bewerking: M. Lejeune

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

Foto 1

Foto 2

Foto 3

de volière van de maand

Foto 1 en 2

R. van Overmeeren, Beethovenstraat 13 in Axel, was altijd al geboeid door de vogels, maar pas zo'n twee jaar geleden kreeg hij het goed te pakken en bouwde hij achter zijn woning een fraaie volière.

Het geheel is opgetrokken van hout en bevestigd op een halfsteens fundering van witte kalkzandsteen. Muurplaat, stijlen en gordingen zijn 5 x 5 cm.

De volière is 7 m lang, 2 m diep en 2 m hoog; aansluitend is een van dezelfde steensoort als die van de fundering gemetseld binnen- of nachtverblijf van 1,50 x 2 x 2 m. Het front hiervan heeft veel glas. De buitenvlucht is rijkelijk voorzien van struiken en boompjes en er is ook een vijvertje aangelegd. Dit vijvertje, dat niet diep is, heeft een aan- en afvoer van water en doet in feite dienst als badplaats. De achterwand van deze vlucht bestaat uit ruwe zogenaamde schaaldelen waarop tal van berken nestkasten zijn aangebracht. Deze achtergrond doet het

voortreffelijk en biedt een fraaie aanblik.

In de binnenvolière, waar vele en verschillende zitstokjes en nestkastjes zijn bevestigd, wordt verlichting, verwarming en vochtigheid automatisch geregeld. Het is een goed geïsoleerde ruimte waarbij tevens is gelet op een uitstekende ventilatie zonder tocht.

Het eerste jaar heeft Van Overmeeren in deze volière geweldige resultaten gehad en ook het broedseizoen 1977 verliep uitstekend. Er waren jonge blauwfazantjes, witkopnonnen, goudbuikjes, zilver- en loodbekjes, japanse meeuwen, zebrovinken, kanaries en natuurbroed chinese dwergkwartels. Thans bestaat de bevolking uit een dertigtal soorten tropische vogels, voornamelijk Afrikaanse estriden, waarvan de meerderheid koppeltjes zijn. Een enkeling zit nog zonder vrouwtje en zo zoekt hij o.a. een paar poppen regenboogvink. Kunt u hem daar soms aan helpen?

Foto 3, 4 en 5

C. Booster, Röntgendreef 24 in Maas sluis is een specifieke grasparkie- liefhebber. Hij is pas gehuwd en kreeg van zijn vrouwtje enthousiast toestemming om van de grote zolder ruimte van hun woning een gedeelte als vogelverblijf — kweekruimte — in te richten. Welnu, de foto's spreken duidelijke taal, dit is voortreffelijk gelukt. De oppervlakte is 3,10 x 4,30 m. In deze ruimte is een veel laag plafond aangebracht van aluminiumprofiel met daarin plafondplaten in licht beige. Als men de kweekruimte binnenkomt, bevestigd zich aan de rechterkant de volière welke is onderverdeeld in twee aparte vluchtjes van 1,50 m diep en 2,30 m lang. Aan de linkerkant, tegenover de vluchtjes, staan 9 broekooien opgesteld waarin hopenlijk toekomstige kampioenen het eerst licht aanschouwen. De verlichting bestaat uit twee lichtbakken met el twee TL-buizen, voorts is er een trillamp gemonteerd. Deze verlichting brandt 's ochtends en 's avond

G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075 - 166951

Foto 4

Foto 5

Foto 6

en paar uur en een schakelklok wordt afgeregeld voor een nauwkeurige in- en uitschakeling.

Twee van de drie foto's zijn met een roothoeklens genomen en daardoor is er voor wat betreft de grootte van de nestkastjes een vertekend beeld verkregen. De ware afmetingen zijn 10 x 20 x 20 cm. Vooral de foto's geven een uitstekend beeld hoe op een beperkte maar niet minder doeltreffende en plezierige wijze ook vogels in een innenshuis kunnen worden gehouden en gekweekt. De resultaten die ik op de laatstgehouden tentoonstellingen heeft behaald, liegen er niet om.

Foto 6

Ik ben sinds twee jaar lid van de N.B.v.V., zo schrijft ons R. Dokter, Parkkescheiding II uit Gieten ons. Op 1 juni 1976 hebben wij met wat familie en kennissen mijn huidige voliëre gebouwd. Graag wil ik u wat gegevens over dit resultaat verstrekken. De buitenvlucht is geplaatst op

een stenen fundering en is opgetrokken uit houten balken van 6 x 10 cm. De buitenvlucht is onderverdeeld in drie kleinere vluchten, een van 3 x 1 m, een van 1,50 x 1,50 m en de grootste heeft een lengte van 6,50 m en de breedte daarvan varieert van 1,50 tot 5 meter.

Een gedeelte van de vlucht is afgedekt met p.v.c. golfplaatjes. Buiten, tegen de garage, staat een nachtverblijf van 1,50 x 1,50 m. In de garage, langs de gehele wand, zijn de nachtverblijfsjes voor de kleinere vluchten gemaakt. Verder bevindt zich in de garage nog een tiental broedkooien. De verlichting, zowel in de garage als in het andere nachtverblijf, wordt automatisch in- en uitgeschakeld door een elektronische tijd klok; 's morgens om 6.00 uur gaat het aan en 's avonds om 21.00 uur gaat het uit. Ook in de schuur nabij het huis bevindt zich nog een aantal broedkooien voor die vogels welke wat meer behoefte aan warmte hebben.

In de grootste vlucht is nog een ondiepe badvijver aangelegd met een middellijn van 1 meter en een diepte van 1 tot 3 cm. In de andere vluchten gebruiken we gewone badschalen. De beplanting in de vluchten bestaat uit vlier, liguster, berberis, verschillende soorten coniferen, klimop, dennen, kamperfoelie en nog wat vetplanten. De vogelbevolking bestaat uit japanse nachtegalen, roodkuif kardinalen, roodoor buulbuuls, cedervogels, pagodespreeuwen, dwergkwartels, glosters en gewone kleurkanaries, verschillende soorten wevers, zebra vinken, himalayasijes en spitsstaartamadines.

De „luchtfoto" geeft u een duidelijk beeld van de voliëre van de heer Dokter en we kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het daarin voor de vogels bijzonder goed toevallig is.

CéDé

eivoeders

*Zilverisabelpastel
recessief blauw*

Foto's:
Dennis Avon en
Tony Tilford
Uit boek Pietpraat
Uitg. Helmond

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

pietpraat over recessieve zilvertinten

door J. Kuiper

De standaard zegt over recessieve zilvertinten het volgende: niets, nichts, rien, nothing, niente. Zelfs in vijf verschillende talen blijft dat toch verschrikkelijk weinig, fat helpt dus duidelijk niet. Misschien dat een nuchtere Nederlandse uitleg verhelderend werkt, laten we dat naar eens proberen. De standaardisen gaan niet in op de recessieve zilvertinten omdat er in het vraagprogramma van de N.B.v.V. geen onderscheid wordt gemaakt tussen gepigmenteerden met een dominant-witte bijkleur en gepigmenteerden met een recessief-witte bijkleur.

Wat is al enige jaren zo, een redelijke vraag is dan waarom er een pietpraat over volgeschreven wordt. Het antwoord kan erg eenvoudig en beknopt zijn, ook al maakt het vraagprogramma geen onderscheid blijven het toch volkomen van elkaar verschillende vogels! Recessieve zilvertinten waren in de achter ons liggende jaren nauwelijks vertegenwoordigd op tentoonstellingen in verhouding tot dominante zilvertinten, maar dat veranderd in een razendsnel tempo. Kijkend binnen mijn eigen kring lijkt de voorspelling gewettigd dat in drie à vier jaar de verhouding tussen dominantzilber en recessiefzilber op 50/50 komt te liggen, misschien zelfs wel 40/60. De reden daarvoor is zeer voor de hand liggend, er is bij recessieve zilvertinten nooit puntenaftrek voor aanslag te verwachten, hetgeen bij dominante zilvertinten zeker is en inslag is in de praktijk. Vooral als dominante zilvertinten tevens intensief zijn wordt dat snel storend scherpe aanslag, de fokkers van staablauw en zilvergaaft weten dat maar al te goed. Voor zulke moeilijke kleurslagen is het dus zondermeer een voordeel wanneer ze zilver zijn door de recessiefwitfactor, want, hoe intensief dan ook, aanslag is volledig uitgesloten. Voor de zilvertinten in de bruinserie en de isabelserie gaat dit ook op, toch moet hier enige voorzichtigheid aangeraden worden. Als bijvoorbeeld een recessief-witte isabel, een zilverisabel dus, ook maar iets te intensief is wordt de pigmentuiting als hard waargenomen! In dit geval is niet te blauwfactor de schuldige, die harde pigmentuiting wordt veroorzaakt door het feit dat de huidskleur doorchemert door de dunne bevedering heen. Recessieve zilvertinten hebben net als gewone recessiefwitten een blauwachtige huidskleur. Natuurlijk gebeurt dat doorchemeren ook bij groenen en agaten met een recessief-witte bijkleur, maar, daar is dat als voordelig aan te merken. Foktechnisch gezien biedt de recessiefwitfactor in de gepigmenteerde series vele voordelen, zo is het onmogelijk te constateren of een recessieve zilvertint over rood of over geel gefokt is. Bij dominantwitten is dat duidelijk anders, orangerode of oranje aanslag is lelijk, als een van de partners dubbelgeelactorig was is dat duidelijk zichtbaar, al die nadelen gaan bij recessieve zilvertinten niet op. En toch, het okken van zilvertinten met gebruikmaking van de recessief-wit factor veroorzaakt bij de fokker vaak een niet te beredigen halleluja-stemming, hij ziet zichzelf al met zakken vol bondskruizen naar huis gaan in dat seizoen. Vergeet het maar! Voor de bijkleur kan iedere gepigmenteerde vogel maximaal 19 punten behalen, dat geldt ook voor recessieve zilvertinten. Jawel, maar..., ook

recessieve zilvertinten behalen die 19 pas als er geen enkele aanmerking meer is te maken. Al te vaak wordt de stelling verkondigd dat recessieve zilvertinten 19 pnt MOETEN krijgen voor de bijkleur omdat daar niets meer op aan te merken valt. Vergeet het maar! Dat automatisch zit in het keursysteem van onze organisatie gelukkig niet ingebouwd. Kijk maar eens naar de foto van de blauwe, dat is wel degelijk een recessief-blauwe. En toch zal dat in dit geval niets, maar dan ook niets, helpen. Dit exemplaar laat zo verschrikkelijk veel bruin zien dat daarvoor puntenaftrek onvermijdelijk is, dat is logisch. Het is eveneens logisch dat voor de bijkleur bij deze vogel nooit het maximum gegeven kan worden, een groot deel van die bijkleur wordt door het bruin als het ware afgedekt. Een veel gehoord argument daartegen is dat dat bruin een pigmentgebrek is, dus, niets te maken heeft met de bijkleur. Dat lijkt een logisch argument, zou daar dan nog iets tegenin te brengen kunnen zijn? JA! Bij alle gepigmenteerde vogels ontstaat het kleurbeeld door een samenspel van pigment en bijkleur, zilvertinten maken daarop geen uitzondering. Dat wordt wel degelijk geaccepteerd door de gemiddelde vogelliefhebber, waarom dan niet bij recessieve zilvertinten? Het is jammer dat de recessief-witfactor door velen beschouwd wordt te zijn een prijswinnende factor, velen geloven dat deze factor garanties biedt op succes. Dat is niet waar! Slechts een goed samenspel van pigment en bijkleur geeft toppers te zien, nooit de bijkleur alleen. De afgebeelde zilverisabelpastel is zo'n topper, nadrukkelijker dan op deze foto kan het samenspel van pigment en bijkleur niet zichtbaar worden gemaakt. Tussen haakjes, ook deze zilverisabelpastel is een recessieve zilvertint. Ik wens u veel succes met de fok van recessieve zilvertinten, moge uit deze pietpraat gebleken zijn dat deze fok één zekerheid biedt, aanslag zullen de gefokte zilvers niet hebben, om in deze kleurslagen toppers te brengen zijn alle andere factoren net zo belangrijk! Traditioneel gaat de volgende pietpraat over het komende tentoonstellingsseizoen, TOT DAN!

In november 1978 bestaat onze bond 45 jaar.

Wat zou u er van denken als we dan 45.000 leden hebben. Het kan, de mogelijkheden liggen er, alleen, er moet wel wat voor gedaan worden. Doet u mee? Bovendien, voor elke 5 nieuwe leden een beker.

Dat is toch mooi meegenomen.

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

exotische vogels als huisdieren? ja of nee?

door Rob Stolk, dierenarts

I. Omvang van de Nederlandse vogelhouderij

Al eeuwen lang worden door de mens vogels als huisdier gehouden. Vroeger waren het vooral de grotere siervogels (meestal hoenderachtigen en sierwatervogels) die pluistering gaven aan de hofsteden en buitenverblijven van de meer welgestelden, maar ook de „gewone burgerij” hield als gezelschapsvogel of als curiositeit er bijvoorbeeld een papegaai op na. Pas de laatste anderhalve eeuw heeft de vogelhouderij echter pas echt een vlucht genomen: verbeterde vervoersmethoden leidden er toe dat vrijwel elke vogelsoort bemachtigd kon worden en dat de aanschafkosten steeds lager werden, zodat steeds bredere lagen van de bevolking zich de vogelliefhebberij eigen kon maken. De vogelhouderij heeft op het moment een ongekende omvang aangenomen, zoals blijkt uit de volgende cijfers.

In 1974 bezat ruim 25 procent van de Nederlandse huishoudingen tenminste 1 vogel (tabel 1). Er waren toen ongeveer 3,57 miljoen huishoudingen, wat betekent dat in dat jaar er tenminste 550.000 kanaries, 265.000 parkieten, 15.000 papegaaien, 150.000 zogenaamde „andere tropische vogels”, 145.000 duiven en 75.000 zogenaamde „andere vogels” gehouden werden. In werkelijkheid zijn deze aantallen veel groter, want veel mensen houden natuurlijk meer dan één vogel, soms wel tientallen of zelfs honderden.

Tabel 1: Vogelbezit van Nederlandse huishoudingen in 1974 (1)

	Aantal huishoudingen (%)	
Bezit wél vogels	25,5 %	
— Kanaries	15,3 %	
— Parkieten	7,5 %	
— Papegaaien	1,0 %	
— Andere tropische vogels	4,3 %	
— Duiven	4,1 %	
— Andere vogels	2,1 %	
Bezit géén vogels	74,5 %	
Totaal	100 %	

Zo telde Nederland in 1968 al ongeveer 660.000 kanaries (dit is 6 jaar daarvoor!); en dit aantal kanaries behoorde slechts aan 11 % van de Nederlandse huishoudingen toe. Zo bedroeg het aantal grasparkieten (dus andere parkietensoorten zoals de veel gehouden valkparkiet niet meegerekend, hetgeen in tabel 1 wel is gebeurd!) in Nederland in 1973 alleen al ongeveer 400.000. (Tabel 2.)

Tabel 2: Aantal kanaries en grasparkieten met groeitendens in West Europa (2).

	Gezinnen met kanaries 1968	Aantal kanaries in miljoen. 1968	Groeitendens 1968	Aantal grasparkieten in miljoen. 1973	Groeitendens 1973
België	15 %	0,86	—	0,59	geen verand.
Nederland	11 %	0,66	+	0,40	+
Frankrijk	9 %	3,71	+	0,68	?
Italië	6 %	2,34	+	3,00	++
W. Duitsland	4 %	1,13	—	2,69	+
Engeland	2 %	0,70	?	3,20	?

Als het gemiddelde aantal kanaries per gezin ongeveer gelijk is gebleven aan dat van in 1968 (1,8), dan zouden er in 1974 ongeveer 1 miljoen kanaries gehouden worden en dan zouden dat er nu nog meer zijn. Het aantal parkieten (grasparkieten, maar ook andere parkietensoorten) dat gehouden wordt ligt — voorzichtig geschat — op grond van bovenstaande gegevens zeker tussen het half en één miljoen.

Omdat de zogenoemde „andere tropische vogels” meestal met vele exemplaren tegelijk in een volière of iets dergelijks gehouden worden, zal het totale aantal dat hier in Nederland gehouden wordt zeker een veelvoud zijn van de 150.000 die eerder genoemd zijn. Dit gaat waarschijnlijk niet op voor de papegaaien: deze vogels worden vrijwel alleen als kooi- of kettlingvogel gehouden, zodat het aantal papegaaien in Nederland momenteel niet veel meer zal zijn dan ongeveer 40.000.

Het is duidelijk dat in Nederland miljoenen „exotische” vogels als huisdier worden gehouden. „Exotische” vogels zijn dan ook normaal voorkomende huisdieren in het Nederlandse huishouden. Deze conclusie wordt nog eens bevestigd doordat het aantal gezinnen dat een hond of kat als huisdier houdt wordt overtroffen door het aantal gezinnen dat vogels houdt: het aantal gezinnen in 1974 met katten is 14 %, met honden 20 % (2) en met vogels zoals we gezien hebben 25 % (tabel 1). Zelfs het aantal gezinnen met kanaries (15 %) zou iets groter zijn dan het aantal gezinnen met katten (14 %)!

Literatuur:

1. Vogels in kwart van Nederlandse huishoudingen. Onze Vogels, 36, 429. 1975.

2. CARDING, A. The growth of pet population in western Europe and the implications for dog control in Great Britain. In: Ballière-Tindall. Pet animals and society. London: R. S. Anderson, 1975.

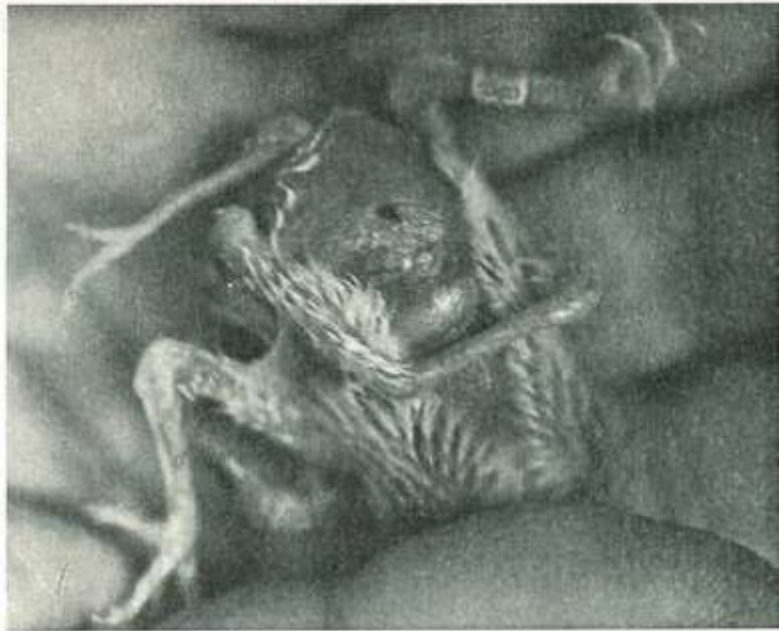
de cuijkse kanarie, een met vier poten

Zo af en toe wordt je geconfronteerd met bepaalde grilligheden van de natuur. Het schaap met de vijf poten, het kalf met de twee koppen etc. Dergelijke verschijnselen zijn zeldzaam en het spreekt daarom voor zich dat zodra zo'n uitzonderlijk uitgedost dier wordt geboren er persberichten verschijnen.

Vroeger en misschien ook nu nog, werden dergelijke dieren „verheven” tot kermisattracties.

Nog zeldzamer dan dat schaap en dat kalf, lijkt het ons wanneer een vogel met meerdere ledematen dan normaal wordt geboren. De wonderen zijn de wereld niet uit en zo kwam ons lid, de heer H. van de Bogaert, Opaaldreef 10 in Cuijk, tot een merkwaardige ontdekking. Hij telde in een nestje van 4 kanaries méér pootjes dan gebruikelijk.

Het kweekkoppel had zes eitjes waarvan er op 16 maart vijf uitkwamen. Enkele dagen later ging er één jong dood. Op 24 maart was het zover dat de vier overgebleven jongen geringd moesten worden en aldus geschiedde. Groot was de verbazing toen een van die jongen, een goudbruine, met maar liefst vier pootjes bleek te zijn voorzien. De vogel bleek niet in het minst last te

hebben van zijn meer dan gewone aantal onderdanen en groeide, evenals de andere vogels uit dat nestje, goed en voorspoedig op.

Het vliegt en trippelt net zo lustig als zijn tweepotige soortgenoten. Alleen bij het zitten bleek het derde pootje wat last te veroorzaken en daarom heeft Van de Bogaert speciaal voor hem een wat bredere en meer steungevende zitstok in de kooi aangebracht.

De foto, die is genomen toen het diertje 9 dagen oud was, laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Het vierde pootje, dat ongeveer op stuihoogte is aangegroeid, is wat minder ontwikkeld.

Inmiddels is dit wonderkind uitgegroeid tot een fraaie goudbruine kanarie, alleen hij heeft iets méér dan zijn soortgenoten.

Wat nu precies de oorzaak van een

dergelijk verschijnsel is, weten we niet. Er zijn uiteraard wel enkele theorieën denkbaar maar ach, wa dan nog. Zoals gezegd, de wonderer zijn de wereld niet uit. Laten we hem daar maar op houden, dat is misschien nog leuker ook.

uniek aanbod van uw eigen boekenservice

De nieuwe en qua formaat wat verkleinde uitgave van **PARROTS OF THE WORLD**, geschreven door Joseph M. Forshaw en geïllustreerd door William T. Cooper, is thans ook via uw eigen boekenservice verkrijgbaar.

600 pagina's volledige informatie, in de Engelse taal, over alle voorkomende ara's, kaketo's, lori's, papegaaien, parkieten, agaporniden, dwergpapegaaien etc.

Nagenoeg alle soorten zijn in kleur afgebeeld.

Het meest volledige standaardwerk.

U betaald voor dit geweldige boek slechts / 110,-, franco thuis.

U kunt bestellen door overmaking van genoemd bedrag op giro 114 83 24, t.n.v. N.B.v.V., Bergen op Zoom. Doe het snel, want de voorraad is beperkt!

wat lezers schrijven

Koekoekverschijnsel of toeval?

Onder deze titel een stukje insturen over ervaringen in de volière komt misschien wat raar voor, maar mijn laatste ervaring wil ik de lezers van ONZE VOGELS toch niet graag onthouden.

Mijn volière bestaat uit zes vluchten met afmetingen van 200 x 80 x 200 cm. In een van deze vluchten had ik zo rond half januari de volgende vogels ondergebracht: een koppel vredesduifjes, een witkopnon met japans meeuwtje, een koppel mozambiquesijzen, een koppel bandvinken en een koppel Isabel zebra-vinken.

Het koppel bandvinken had de twee voorgaande jaren steeds eieren gelegd in een gesloten broedbakje, maar er werd niet gebroed.

Omdat ik het nog te vroeg vond voor de bandvinken, heb ik het koppel gescheiden. De pop bandvink bleef in de vlucht waarin zij steeds had vertoefd. Inmiddels waren de zebra-vinken driftig met nestbouw begonnen in een gesloten houten nestkastje, dat op een hoogte van ongeveer 1,85 m was opgehangen in de vlucht. Nadat de zebra-vinkpop in dat nestkastje twee eieren had gelegd, vond ik drie dagen na deze laatste controle zes eieren in het nestkastje. Ik zag daarbij dat er twee eieren van een ander soort vogel inlagen, dit gezien het verschil in grootte. Er waren vier zebra-vinkeieren en twee bandvinkeieren.

Het bevreemdde mij dat de zebra-vinken hadden toegelaten dat de bandvinkpop het nest had betreden. Ik had namelijk dikwijls gezien dat de zebra-vinken hun nest goed en geestdriftig beschermden, wanneer andere vogels in de buurt kwamen. Omdat ik nu eindelijk na twee jaar wel eens jonge bandvinken wilde zien, liet ik de eieren rustig liggen en begon alvast in de vlucht een bakje te plaatsen met wat geknipte meelwormen.

Ik zag natuurlijk aillang het probleem dat zou ontstaan als de zebra-vinkouders in hun nest een bandvinkjong zouden krijgen.

Ik ging er vanuit dat de man die ik kort tevoren van de bandvinkpop had gescheiden, de pop had bevrucht en

dat het geen zgn. drangeieren zouden zijn.

De bandvinkpop had de eieren gelegd een dag of drie-vier nadat haar man was verwijderd.

De titel van het stukje is nu meteen verklaard. De zebra-vinken waren nu te vergelijken met kleinere vogels die een koekoekjong op de wereld moeten helpen.

Op 27 januari jl. was het zover, in het nestkastje van de zebra-vinken lag een zwart, nagenoeg kaal jong. Dit moest een jonge bandvink zijn. Ik zag toen al dat het andere bandvinkel onbevruucht was, maar dat drie zebra-vinkeieren wel bevrucht waren. Dit bleek later te kloppen. Bij een controle zag ik drie jonge zebra-vinken en het ene bandvinkjong.

Nog steeds plaatste ik elke dag wat geknipte meelwormen in de vlucht in de hoop dat deze dan de open-gesperde bek van de jonge bandvink zouden bereiken. Ik zag dat alleen de zebra-vink de meelwormen opnam. De zebra-vinkpop distantieerde zich van deze „levende” lekkernij. Nu vond ik het op zich al verbazingwekkend dat de zebra-vink de meelwormen opnam.

In grote vluchten waarin ook wel zebra-vinken zaten had ik nooit gezien dat deze meelwormen opnamen. Naast het meelwormenextra verstrekte ik opfokvoer waardoor ik gekiemde zaden mengde. Ook ge-weekt brood verstrekte ik, alsmede trosgierst en af en toe een blaadje sla.

De jongen groeien allemaal zeer goed. De bandvink die tussen de zebra-vinken ligt, krijst dat het een lieve lust is en zit al goed in de veren.

De zebra-vinken schijnen de vreemde snuiter die bij toeval in hun nest belandde volledig te accepteren. Voor de volledigheid de kleur van de zebra-vinkjongen is 2x Isabel en 1x Normaal bruin. Hopelijk groeit de bandvink ook verder goed op tussen zijn adoptie-ouders.

Zo blijkt dat ook in ons volièrewereldje verrassende dingen kunnen voorkomen en dat dit allemaal weer goede verzorging van de vogels met zich brengt om te zorgen dat deze ongebruikelijke voorvallen toch een gunstig resultaat geven. De bandvink had het vermoedelijk zonder het „levende” voer dat pa zebra-vink voor hem verorberde niet gered.

E. A. L. Kint
Axel (Z).

Mijn ervaring met de „Geelpoot-Suikervogels”

In het Bondsblad van november 1976 schreef ik mijn ervaring met de „Geelpoot-Suikervogels” van het jaar '76. Ik weet dat het moeilijk is met deze vogels te kweken en dat teleurstellingen als normaal moeten worden beschouwd (aanvaard), enz. Verder schreef ik dat: „Jammer is het dat deze vogels zo weinig ofwel zelden worden ingevoerd”, en dat is soms beangstigend als je maar één paartje bezit enz. Ik hoopte toch weer op 1977.

Op 5 februari 1977 was er reeds een nestje klaar, nu in een gesloten nestkastje, het was bijzonder mooi weer in februari. Toch werd er gewacht met eitjes leggen tot 20 mei, het waren er twee.

Op 1 juni was er één jong, het andere eitje was onbevruucht en op 9 juni merkte ik dat er iets niet in orde was, de pop ging met voer het nestkastje in maar kwam er ook mee terug, dat deed ze enige malen. Bij controle bleek het jong dood te zijn, was nog warm. Evenals bij vorige beschrijvingen was ook dit jong weer 9 dagen oud, ook hier waren de stoppels reeds duidelijk te zien. Op 18 juni waren er weer twee eitjes en op 29 juni één jong, ook nu was het andere eitje onbevruucht. Op 9 juli verloor ik ook dit jong nu 10 dagen oud.

Op 15 juli wederom twee eitjes en op 26 juli één jong, ook nu was het andere eitje onbevruucht??? Op 6 augustus verloor ik ook dit jong, zat reeds mooi in de veertjes en had hem op 2 aug. geringd. Nu ruim 11 dagen oud.

men, maar verwarrend is het wel. U moet er zelfs niet verbaasd van staan als u in de toekomst advertenties aantreft waarin de strogele met weinig of geen rood als de enige echte aangeprezen wordt.

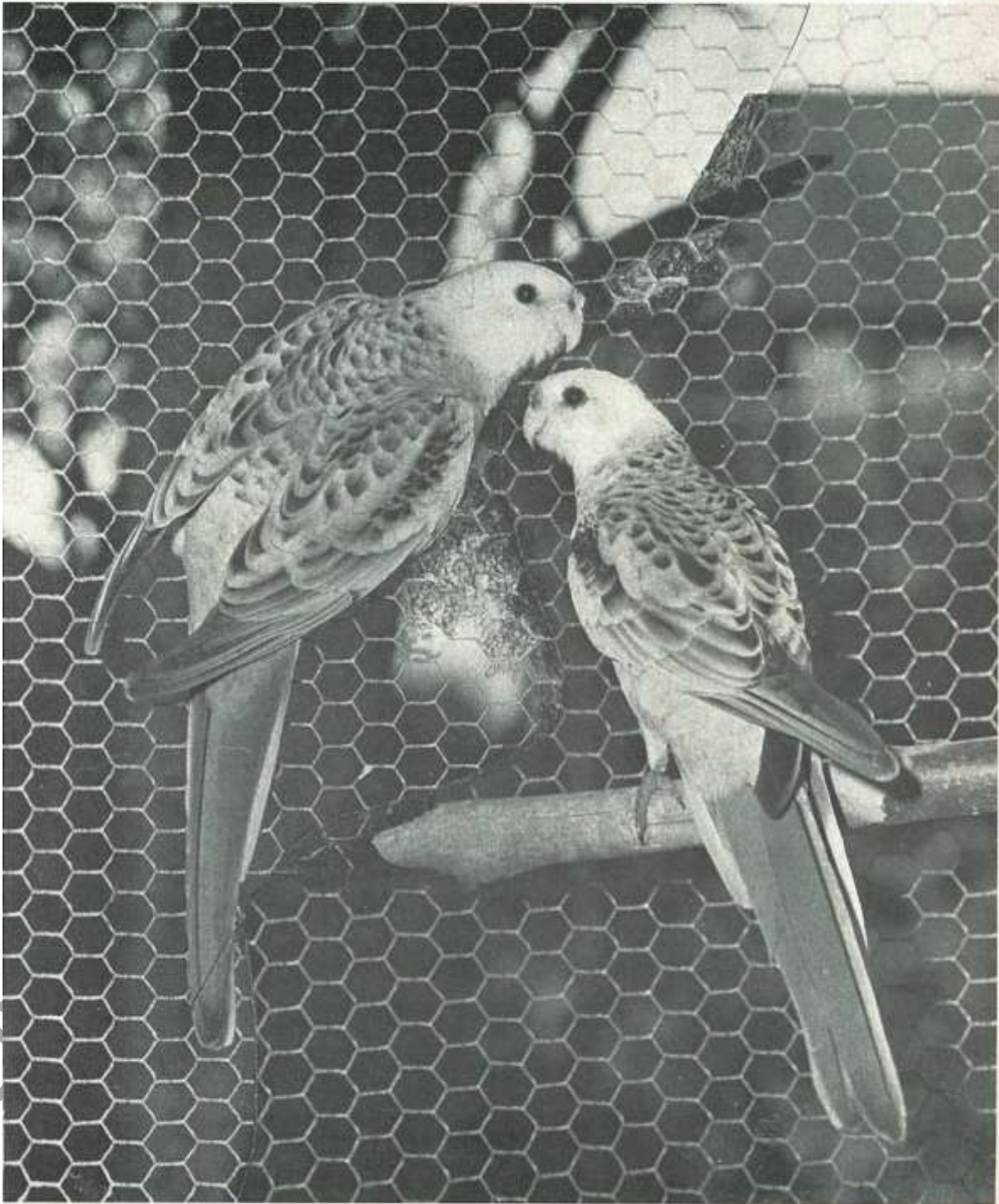
Ik zal u allerlei ingewikkelde theorieën besparen; beter is het te verwijzen naar beschrijvingen en af-

beeldingen in de boeken van diverse bekende auteurs (Forshaw, Dr. Groen). Bij deze schrijvers, die echt wel weten waar ze het over hebben komen we de strogele tegen MET rode veertjes of de borst.

Begrijpt u me goed, vrienden; iedereen heeft het recht die vogels te houden die hij mooi vindt maar

Ik vind wel dat we op moeten houden met het vertellen van fabeltjes. Ik hoop dat u niet gestoord bent, vrienden, maar ik vond dat dit toch maar eens gezegd moest worden. Ik wens u een fijn en succesvol broedseizoen.

F. Peeters, Dongen.

vogelouders en hun kinderen

torenvalk

De nuttige torenvalk gebruikt als wieg voor zijn kroost nesten van kraaiachtigen, buizerds, sperwers, houtduiven en soms van eekhoorns. Zijn voorkeur schijnt echter uit te gaan naar de nesten van kraaiachtigen en er wordt beweerd — hoewel ik het zelf nooit heb waargenomen — dat de 'voering' van dergelijke nesten eerst wordt verwijderd. Maar ook kiest de 'rode wikel' wel andere nestplaatsen uit: holle bomen, nissen, speciaal voor ze opgehangen nestkasten, eendekorven en verder ruïnes, molenkappen en torens. Sedert 1912 broeden ze ook wel op de grond onder heideplanten of ander struikgewas in de duinen van Noord-Holland en de Waddeneilanden. In een dergelijk geval wordt een kuiltje in het zand gegrabt en klaar is kees. Hoewel 'De Nederlandsche Vogels' vermeldt, dat de torenvalk zelfs niet de moeite neemt ook maar één strootje als onderlaag voor zijn eieren aan te brengen' en A. B. Wigman in 'Gevederde vrijbuiters' schrijft 'want zij kunnen zelf niet bouwen', beweert wijlen J. Drijver in 'Texel, het vogeleiland' over een grondnest: 'Het nest moge er aanvankelijk nog zo primitief uitzien; als de vogel enige tijd heeft zitten broeden, maakt het een verzorgde indruk. De eieren rusten dan op een laag vilt en bij onderzoek blijkt die laag nagenoeg geheel uit muizehaar te bestaan, afkomstig van de onverteerbare resten van voedsel, die door de keel verwijderd worden.' Diverse (oude) auteurs — dr. Buekers, Van Balen en Siedel bijvoorbeeld — beweren stellig dat een torenvalk wel zelf een nest bouwt. U kunt echter gerust aannemen dat een eigen horst nooit of te nimmer door een torenvalk zal worden vervaardigd! Een voltallig legsel bestaat veelal uit vier of vijf eieren, soms één minder, maar ook wel eens één of twee meer; sporadisch worden acht of negen eieren aangetroffen. Dikwijls zijn de eieren vrijwel rond, maar ook wel eivormig ovaal, hebben een gelige tot vuilwitte schaal-

kleur met violette ondervlekken en zijn vaak zo sterk gevlekt dat ze geheel bruin lijken in allerlei schakeringen. Toch komen ook exemplaren voor die zo weinig gevlekt zijn dat de witachtige ondergrond grotendeels te voorschijn komt of die in het geheel geen vlekking vertonen. Dit laatste behoort echter tot de zeldzaamheden. Wel komen eieren voor die rond de stompe pool een duidelijke kap of krans vertonen. Zelfs de eieren uit één en hetzelfde legsel kunnen enorm in vorm en kleur verschillen. Het broeden, dat vier tot viereneenhalve week duurt, geschiedt hoofdzakelijk door het vrouwtje, hoewel haar gemaal haar soms even aflost. Wel is hij voortdurend in de weer om haar van de nodige etereij te voorzien. Als de jongen uit het ei kruipen zijn ze in een smetteloos wit pyjamaatje gestoken, dat echter al spoedig verandert in een grijsgeel pakje. Beide ouders voeren het kroost: het mannetje brengt de prooi, dat door het wijfje onder de kinderen wordt verdeeld. Slechts kort voor het uitvliegen krijgen de jonge vogels een hele buit gepresenteerd. Het kroost vliegt uit na vier tot vijf weken, maar het gezin blijft nog geruime tijd in familieverband bij elkaar. Het jeugdkleed heeft veel weg van het pakje van het vrouwtje, maar als in het najaar de familie uiteengaait, zijn de jonge mannetjes al gauw te herkennen aan de grijze staart met de zwarte eindband. Per jaar wordt slechts één broedsel grootgebracht.

nachtegaal

Het nest van de meesterzanger moet doorgaans op de grond worden gezocht. Hoewel het soms wordt aangetroffen temidden van braamstruiken, in kamperfoelie en zelfs dichte struikjes, gaat de voorkeur van de nachtegaal uit naar brandnetels onder laag geboomte. In Hoek van Holland heb ik dit mooi kunnen constateren, want ongeveer een tiental meters van mijn woning bevond zich een nestje met vijf eitjes tussen manshoge netels. Ik ontdekte het op een speurtocht, gekleed

in overall, handschoenen en bivak muts.

Toen ik op een gegeven moment de 'jeukplanten' opzij schoof, zag ik de vogel op de nestrand zitten. Toen de jongen waren uitgevlogen het ik de wieg uit elkaar geplozen: he bleek een tamelijk los bouwsel te zijn. De fundamenten bestonden uit dode bladeren, waarop verder wat gebouwd met stengeltjes, droog gras en stukjes helm. Het broed kommetje was erg diep — ik het de broedende vogel wel bespied er zag dan het staarteinde vlak bij de kopje — gemaakt van fijn plantaardig materiaal, paardehaar en stukjes konijnwol.

Maar dat ook de 'maestr' wel eens afwijkt van zijn normale nestplaats blijkt uit de mededeling van de zoöloog De Vries in 'De Nederlandsche Vogels', dat hij een nest ontdekte in een koolstronk in een moestuin ergens in de Camargue! Het nest wordt gebouwd door het vrouwtje, iets wat haar zeer goed af gaat. Soms doet ze er niet lange over dan drie dagen, maar waarom zij zich zo haast is mij een raadsel want soms blijft de gereedgekomen wieg een week leeg voor het eerste ei erin wordt gelegd.

Alle door mij gevonden eieren waren olijfbuin, althans, die indruk maakten ze. In feite is het echte zó, dat de schaal blauw of groen is getint, maar zó dicht bezaaid met bruinachtige vlekjes, dat er van de ondergrond niets te zien is. Er komen echter variaties voor: prachtig helderblauwe zonder één vlekje vuilwitte met bruine „wolkkjes" en exemplaren die een soort kap of kransje vertonen. Het broeden geschiedt waarschijnlijk alleen door het vrouwtje, hoewel sommige auteurs vermelden, dat het mannetje in de middaguren wel eens plaat neemt op de eitjes. In Hoek van Holland heb ik overdag wel eens besteed aan het bespieden, maar van een aflossing heb ik nooit iets bemerkt. De jongen worden na twee weken geboren en verlaten na el of twaalf dagen reeds het nest; de vliegkunst zijn ze enige dagen later pas machtig. Er volgt normalite geen tweede legsel.

Meindert de Jong

Torenvalk (*falco tinnunculus*)

Foto's uit gelijknamig boekje
Uitg. Thieme

Nachtegaal (*luscinia megarhynchos*)

nieuws uit het dierenpark wassenaar

De bezoekers van het dierenpark verbazen zich vaak over de onvoorstelbare kleurenpracht van sommige vogels in de Louise-hal. Meestal betreffen het hier alleen de mannetjes; vrouwtjes zijn doorgaans minder opvallend gekleurd en bezitten een eenvoudig bruin of grijs verenkleed. Een van de vele voorbeelden zijn onze Irene bulbuls, waarvan de mannetjes met hun iriserende blauwe en fluweelzwarte kleuren zondermeer een schitterende vogel is en daarom ook wel sprookjesvogel wordt genoemd, terwijl de vrouwtjes daarentegen vaal blauwgrijs van kleur zijn.

Anderzijds zijn er ook een groot aantal vogelsoorten, waarbij beide geslachten gelijk van kleur zijn; dat dit het samenstellen van paartjes aanmerkelijk bemoeilijkt spreekt voor zichzelf. Tot voor kort kon dan alleen het gedrag van de vogels soms nog aanwijzingen geven bij het bepalen van de geslachten.

Sinds enige tijd bestaat er echter de mogelijkheid om door middel van chromosomen-onderzoek het geslacht van een vogel met zekerheid vast te stellen.

De chromosomen zijn de dragers van de erfelijke eigenschappen en zijn aanwezig in alle cellen waaruit een dier is opgebouwd. Bij iedere diersoort treft men weer anders gevormde chromosomen aan, terwijl ook het aantal verschilt. Bovendien bestaat er een verschil tussen de chromosomen van de manlijke en vrouwelijke dieren. Door dit verschil is het mogelijk om met 100% zekerheid het geslacht van een dier te bepalen.

Om het onderzoek te kunnen verrichten moet men over delende cellen beschikken, aangezien alleen bij deze de chromosomen zichtbaar zijn. Dit kan worden verkregen door een kleine hoeveelheid bloed (ca. 2 cc.) van de vogel af te nemen en dit in een laboratorium zodanig te behandelen dat de witte bloedlichaampjes zich gaan vermenigvuldigen. Met behulp van een bepaalde kleurstof kunnen daarna de chromosomen zichtbaar gemaakt

worden. Hiervan wordt een mikrofoto gemaakt waardoor het rangschikken van chromosomen in paren — van elke soort chromosoom bestaan twee gelijke typen — mogelijk is.

Bij een zo'n paar chromosomen is er een verschil tussen de mannelijke en vrouwelijke dieren en worden geslachtschromosomen genoemd.

Hierdoor is met zekerheid vast te stellen of het bloedmonster afkomstig is van een mannelijke dan wel een vrouwelijke vogel.

Ook in het Dierenpark Wassenaar heeft men bij vogels diverse malen aan de hand van dit chromosomenonderzoek het geslacht bepaald. Zo hebben wij onlangs van de in het park geboren saruskraanvogels en enkele roofvogels op deze wijze het geslacht weten vast te stellen. Hierdoor is het mogelijk indien het twee exemplaren van hetzelfde geslacht betreft, zodanig te ruilen dat er paartjes worden gevormd.

Een treffend voorbeeld hiervan zijn onze lappenkraanvogels, waarvan wij enige jaren geleden op bovengenoemde wijze tot de conclusie kwamen over twee mannelijke vogels te beschikken. De dierentuin van Frankfurt ontdekte op dezelfde wijze dat zij twee vrouwelijke dieren bezaten. Door te ruilen hebben beide tuinen momenteel een paar van deze fraaie kraanvogels in hun bezit.

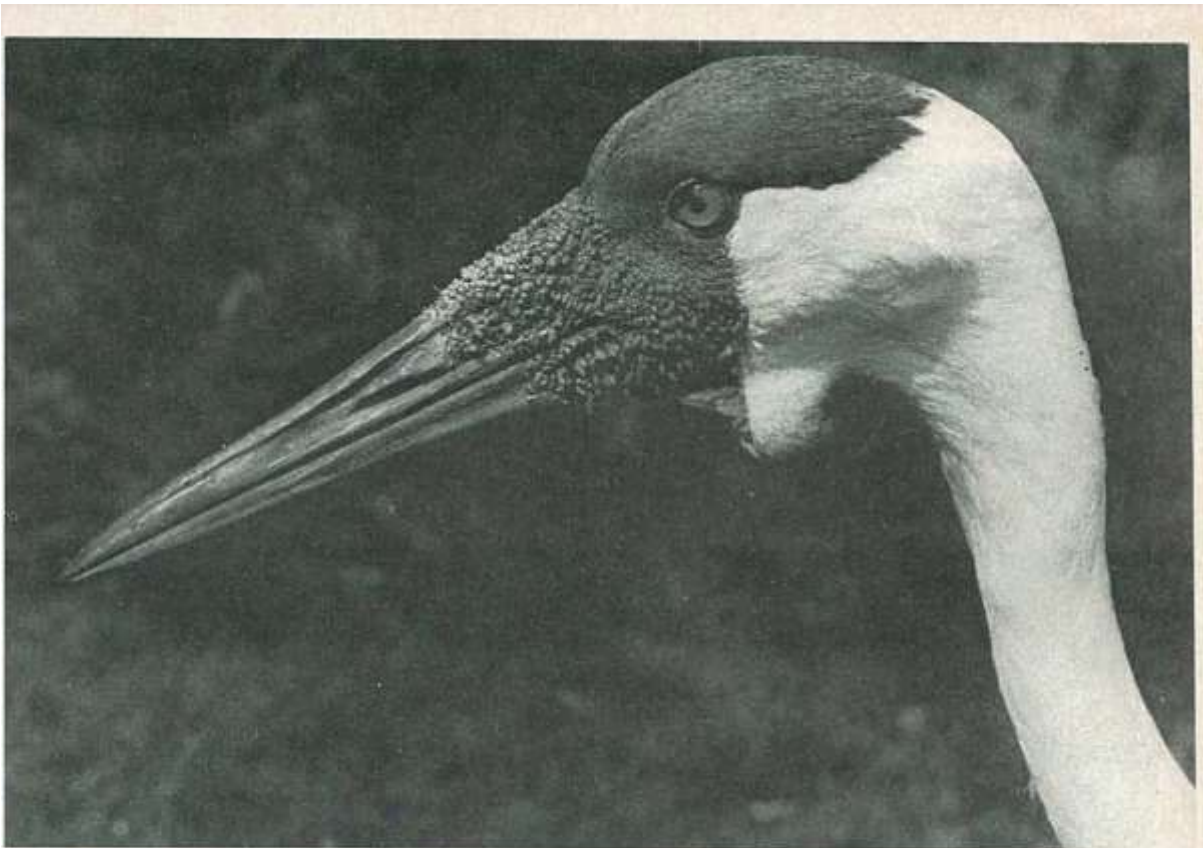
Dat een dergelijk chromosomenonderzoek heel belangrijk kan zijn, bleek eveneens toen enige tijd geleden, voor een project om een fokstam zeearenden op te bouwen in Israël (met het doel deze vogelsoort na enige tijd daar uit te zetten) een beroep op de dierentuin werd gedaan om een mannelijke zeearend af te staan. Wij beschikten destijds over slechts één zeearend en hebben toen door middel van bovengenoemd onderzoek het geslacht van dit exemplaar laten vaststellen. Hieruit bleek dat het een mannetje betrof en sinds die tijd bevindt onze zeearend zich, tezamen met een reeds daar verblijvende vrouwelijke soortgenoot, in Israël. Tot onze grote vreugde hebben zij, zoals de laatste berichten luidden, reeds voor nakomelingen gezorgd, zodat het project tot dusver zeker geslaagd kan worden genoemd.

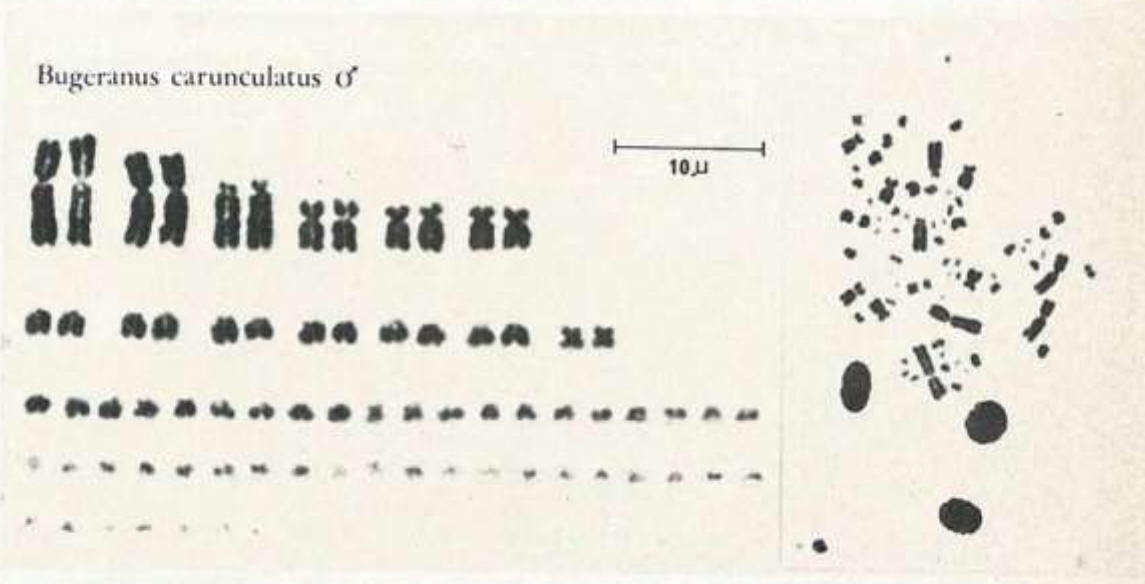
Lappenkraanvogel
mannetje of vrouwtje?

Ook van deze Sarus-kraanvogel is
onlangs d.m.v. chromosomen-onderzoek het geslacht bepaald

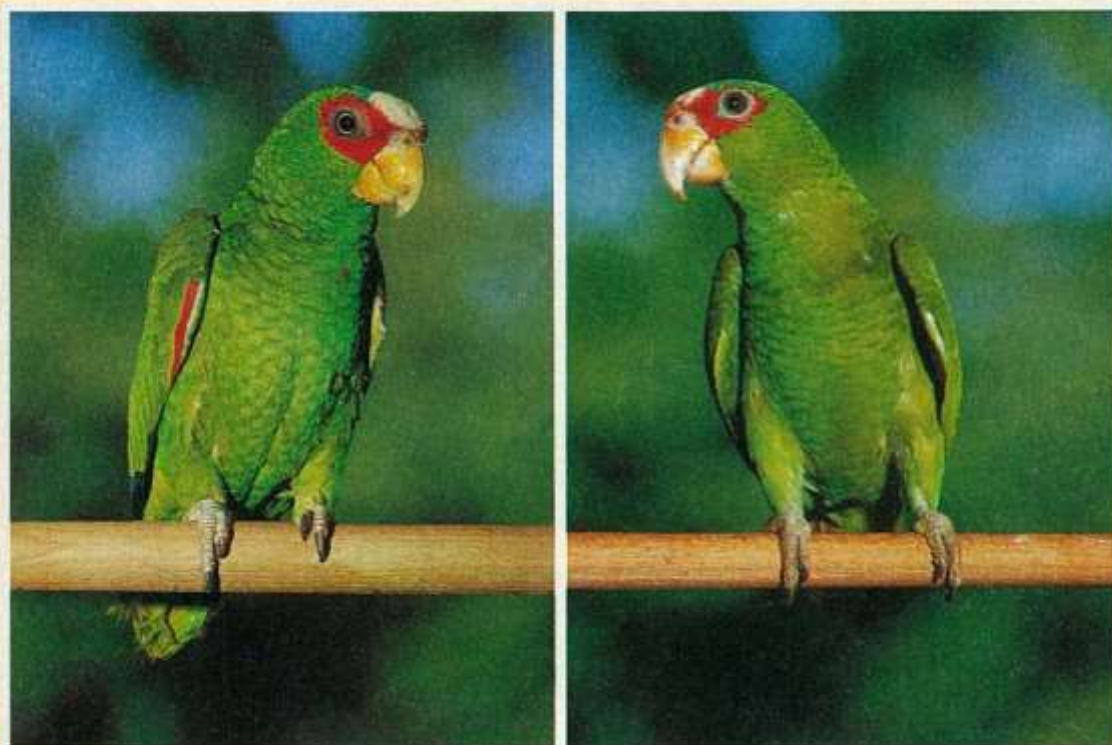
Lel- of lappenkraanvogel

D.m.v. een mikrafoto kunnen de chromosomen in paren worden gerangschikt
Hier betreft het het chromosomen-onderzoek van de lappenkraanvogels

de eerste kweek van witvoorhoofdamazonen

(*Amazona a.albifrons*).

Beschrijving van de nominaat-vorm.

Afbeelding 1, mannetje.

Grondkleur van de bevedering groen. De veren aan kop, hals, borst en bovenzijde hebben smalle, matzwarte randjes. Teugels en oogstreek rood, voorhoofd wit, soms met een geel waas overdekt. Schedeldak en kruin matblauw. Bovendekveren van de staart geelachtig groen, naar de basis en naar de punt toe overgaand in blauw. Buitenste slagpennen van de vleugels blauw, dekveren aan de onderkant van de vleugels groen, de onderkant van de slagpennen van de vleugels blauwachtig groen, staart groen, aan het uiteinde geelachtig groen, dekveren aan de onderkant staart naar de basis toe rood. Snavel geelachtig, iris vaal-geel, poten lichtgrijs.

Afbeelding 2, vrouwetje.

Zoals het mannetje, maar duimwieken en slagpennen van de vleugels groen. Iris bij mijn vrouwetje roodbruin. Dit laatste zou een kenmerk van het ras *A.a.nana* kunnen zijn, dat wezenlijk kleiner is dan de no-

minaat-vorm. Dit verschil in grootte komt op de foto helaas niet tot uiting. Ik heb ook al vrouwetjes met een vaal-gele iris gezien, die echter altijd groter waren en zeker tot de nominaat-vorm behoorden. Ik houd me aanbevolen voor waarnemingen over de kleur van de iris.

Afbeelding 3, jeugdkleed.

Gelijk aan het ouderkleed, maar ook de duimwieken van de mannetjes zijn groen. Bij beide geslachten is het rood in het gezicht beperkt tot de teugelstreek. Volgens Forshaw en de Grahl moet het wit op het voorhoofd met een geel waas overdekt zijn. Dit heb ik bij oude dieren waargenomen. De door mij gekweekte vogel had een wit voorhoofd, waar enkele bouwveertjes door heen zaten.

Land van herkomst en leven in het wild, volgens Forshaw.

We onderscheiden bij deze vogel drie rassen:

1. *A.a.albifrons* (Sparrman).

Komt voor van Nayarit, in het midden-westen van Mexico, naar het

zuiden langs de Grote Oceaan tot het zuidelijk gelegen Chiapas en zuid-west Guatemala.

2. *A.a.saltuensis* (Nelson).

De volwassen vogels zien eruit als de *albifrons*, maar de groene grondkleur is, vooral op de rug en aan de zijanten van de hals, sterk blauw-overgoten; het blauw op de schedel loopt door tot de buiging van de hals. Komt slechts voor in Sinaloa, westelijk Durango en zuidelijk Sonora, in het noordwesten van Mexico.

3. *A.a.nana* (W. de W. Miller).

De volwassen vogels zijn gelijk aan de *albifrons*, maar kleiner. Dit nauwelijks te onderscheiden subras is verbreid over het gebied van het uiterst zuidoostelijke Veracruz en noordoostelijk Chiapas. In zuid Mexico tot aan noordwestelijk Costa Rica.

De Witvoorhoofd-Amazone komt (volgens Blake, 1953) zeer veelvuldig voor in de droge zones van de beide kustvlaktes van Mexico. Van Rossem (1945) schrijft, dat het in het zuidelijke Sonora een veel voor

komende broedvogel is, zowel in de laagvlakte als in het voorgebergte en de lage bergen ten zuiden van de 28e breedtegraad, waar ze in zeer verschillende landschappen werden waargenomen. Deze gebie-

tropisch regenwoud als ook in de droge tropische struikgordel, van zeeniveau tot 1000 meter daarboven een veel voorkomende standvogel is. Paynter schrijft (1955), dat de Witvoorhoofd-Amazone op het

den van het regenwoud, de naaldboomgordel en het open gebied met verspreide hoge bomen. Het is mogelijk, dat deze soort in het veld vaak verwisseld wordt met de erg erop lijkende Amazone xantho-

den variëren van reuzecactus-bossen in het noorden tot het bosgebied in het zuiden. Van Rossum heeft de vogel in de naaldboomgordel op 1560 meter boven de zeespiegel waargenomen, en wel in de buurt van de ranch Santa Barbara.

Ik zag in januari 1965 in de buurt van Alamos, Sonora, een groep van 50 vogels in de bomen aan de rand van een waterloop, die niet regelmatig water aanvoerde. Lewis (1971) trof de soort veelvuldig aan in deelgebieden van Nayarit, en wel in de droge zone bij Rosa Morada, de dorenstruikzone rond Navarrete en in het dichte vlijgepalmbos langs de kust. In de omgeving van de rivier Aguacatillo bij Guerrero werd de soort door Davis in 1944 talrijk op ongeveer 300 meter boven de zeespiegel waargenomen in hooglandstruikgewas, en wel in de buurt van graanvelden. Binford schrijft (1968), dat de soort langs de hele kustflank van de Grote Oceaan, vanaf Oaxaca en noordelijk tot Martia Romero in het Atlantische gebied, zowel in

schierelland Yuacatan zeer vaak in het lage bos op middelbare hoogte voorkomt, minder vaak in het kreupelhout en zelden in het hoge regenwoud. Ze schenen minder vaak voor te komen dan de nauwverwante soort Geelteugel-Amazone (*A. xanthoptera*), maar dat kan ook komen, doordat de vogels in het gebied, waarin ze zich ophouden, niet zo gemakkelijk te ontdekken zijn.

In Guatamala bewoont de soort droog bosland en boomopslag tot 1750 meter hoogte en is een tamelijk vaak voorkomende standvogel in de subtropische laagvlakte langs de Grote Oceaan, in de droge binnenlandzone en in de noordelijke Petén, ze ontbreekt blijkbaar echter in de vochtige Caraïbische laagvlakten (Land, 1970).

Smithe schrijft (1966), dat de soort zeldzaam rond Tikal, in Petén voorkomt, al kan ze er meer voorkomen dan wordt vermeld, omdat ze moeilijk waar te nemen is. Russel wijst er op (1964), dat de soort in Brits Honduras zeldzaam is. Daar bewoont ze hoge bosopslag, de ran-

lora. Monroe schrijft (1968), dat de soort in Honduras geconstateerd werd in de dorre laagvlakten langs de Grote Oceaan, in de droge binnenlandzone beneden 1800 meter boven de zeespiegel, in de droge, soms echter ook vochtige gebieden van de binnendalen en de Caraïbische laagvlakten, dat ze soms zelfs de eerder schraal begroeiende gebieden van het regenwoud binnenvaalt, en waar deze soort ook verschijnt; overal is het de meest waargenomen kleinere papegaai. Dickey en Van Rossem (1938) vonden de soort in het algemeen veelvuldig en plaatselijk zelfs zeer talrijk op El Salvador. Slud meldt, dat ze beperkt is tot het Pacifische noordwesten van Costa Rica, waar ze een veel voorkomende vertegenwoordiger is van de droogte-woudzone van de Guancaste-provincie. Daar wordt ze geconstateerd in de bosloze zone zowel als in de halfvrije zone met verspreid staande bomen, bergopwaarts tot in de subtropische gordel en tot op de ontboste hellingen van de Guancaste Cordillere.

Haar verbreiding in Costa Rica schijnt eerder bepaald te worden door het klimaat dan door de aanwezigheid van concurrerende soorten. Wetmore (1944) vond de soort veelvuldig rond Liberia, Guancaste, waarbij de dagelijkse slaappleaatsvluchten opvielen. Orianas stelde vast (1969), dat de soort ten zuiden van Canas, Guancaste, in de open savanne, in het bosopslaggebied, alsook in de dichte woudzone voorkwam.

Uit enkele gebieden werden door het jaargetijde bepaalde bewegingen gemeld. Land schrijft (1962), dat in juli en augustus vluchten van tot 20 papegaaien dagelijks werden gezien in de heuveluitlopers van de Sierra de las Minas in het oosten van Guatemala, maar tijdens de droge wintermaanden werden er daar geen waargenomen. Dickey en Van Rossum wijzen erop, dat deze papegaaien lente- en zomergasten zijn in het dorre tropische laagvlaktegebied in het westen van El Salvador.

Overdag werden paren of kleine groepen Witvoorhoofd-Amazones gewoonlijk bij de voedselopname in boomkruinen waargenomen. De exemplaren, die ik in de buurt van Alamos, Sonora, Mexico zag, gedroegen zich rustig en onopvallend, wat overeenstemt met de mededelingen van andere waarnemers. Ze waren zo vertrouweljk, dat ze niet opvlogen, als ik onder de boom stond, waarop ze zaten. Zoals de meeste papegaaien maken ze echter lawaai tijdens de vlucht, vooral op hun vluchten van en naar de slaappleaats. Op deze dagelijkse vluchten zijn de vogels het opvallendst, omdat dan de kleine groepen bij elkaar komen, om grotere groepen te vormen, die soms uit honderden individuen bestaan, zodat op die manier hun groep bovendien niet meer kan worden overzien.

Wetmore beschrijft bij zonsongang in het midden van november een groep van 200 exemplaren, die in losse formatie over de stad Liberia, Guancaste, in het noordwesten van Costa Rica vloog. Bij Champoton, Campeche, in Mexico, vond Klaas ze (1968) in grote gemengde groepen vergezeld van Geelteugel-Amazones. Dickey en Van Rossem vonden een slaappleaats op hoge bomen op een mangrove-eiland in de hoofdlagune van Barra de Santiago, El Salvador. Deze slaappleaats

werd door duizenden papegaaien benut. Elke avond ongeveer rond zonsongang kwamen de eerste vluchten aan en bij het invallen van de duisternis was de hemel vol met krijgende groepen, waarvan het lawaai zeer ver te horen was. Zwerwers kwamen nog achterop, als het al helemaal donker was, en bij aankomst van elke nieuwe groep was er een nieuw uitbreken van strijd en worsteling om de slaappleaatsen, dit alles begeleid door veel kabaal. In de eerste ochtend schemering verlieten de vogels met 10 tot 50 tegelijk de slaappleaatsen, om direkt landinwaarts te vliegen en voor het einde van de dag niet meer gezien te worden. Slud wijst erop, dat vlakke vleugelslagen, die niet boven lichaamshoogte uitkomen, typisch zijn voor de soort, maar niet de direkte vlucht op bepaalde lijnen, die meer doet denken aan de vlucht van de Wigstaartpapegaaien.

Ze voeden zich met vruchten, noten, bessen, bloesems en waarschijnlijk ook bladknoppen. In Nayarit, Mexico, nam Lewis een groot aantal papegaaien waar, die op vijgepalmen bij elkaar kwamen, om de vijgen op te eten. In graangebieden kunnen deze papegaaien last veroorzaken. Davis nam waar, dat ze zich langs de Aguacatillo rivier in Guerrero, Mexico, in de morgen- en avonden aan de rand van graanvelden verzamelden, om het halfrijpe graan op te eten.

De roep bestaat uit een rauw, soms schril ca-ca-ca-ca en een blaffend yak-yak-yak-yak (Slud, 1964, Smithe, 1966).

Wat het broeden betreft: Paynter deelt mee, dat sommige van de begin januari in Campeche, in het zuiden van Mexico, gevangen exemplaren beginnende activiteit van de geslachtsklieren vertoonden. Een vrouwtje met een wat vergrote eierstok werd in november bij Hill Bank, Brits Honduras, gevangen (Russell, 1964). Van Tyne (1935) bericht, dat een broedend paar op 3 april bij Uaxactum, noord-Petén, Guatemala, werd waargenomen. Over broedgedrag is verder niets bekend.

Twee eieren bevinden zich in de collectie van het Brits Museum (Schönwetter, 1964).

Huisvesting

Pas op de leeftijd van vier jaar kon bij het mannetje een vrouwtje gezet worden. De Witvoorhoofd-Amazones werden nl. toentertijd zeer zelden

geïmporteerd, en men wist niet, hoe eenvoudig de geslachten te onderscheiden zijn. Het vrouwtje was op kleur, en vermoedelijk drie jaar oud, want er worden bijna altijd jonge dieren ingevoerd en de vorige eigenaar had haar al twee jaar.

Het mannetje probeerde meteen het vrouwtje te voeren. Twee andere Amazones van dezelfde soort werden gebeten en moesten worden verwijderd.

De kooi had een grootte van 1 m³ en stond in een gesloten ruimte van de woning met centrale verwarming. De luchtvochtigheid was veel te gering om aan een geslaagde kweek te kunnen denken. Daarom werd aan de dieren ook pas na 12 maanden een nestkast gegeven, die meer als tijdverdrijf bedoeld was. Het was een natuurblok met de volgende maten: hoogte 60 cm, doorsnede 40 cm, invleggat 9 cm. De kast werd van buiten aan de kooi bevestigd.

Gedrag in gevangenschap

De dieren waren in het begin zeer schuw en ze zijn dat tegenover vreemden ook gebleven. Tam zijn ze nooit geworden, beide vogels zouden meteen gebeten hebben. Eén eigenaardige waarneming heb ik in de vele jaren steeds weer kunnen doen: bij angst simuleerde het dier, dat het dichtste bij de toeschouwer zat, ademnood. Vaak ging onder een gesnuif en gerochel het hele lichaam op en neer. Toen er nog vier Witvoorhoofd-Amazones in de kooi waren, deed dat steeds een andere vogel; vaak rochelden ook meerdere dieren, als de vijand niet meteen verdween. Dit voorwenden van ademnood ging bij het kweekvrouwtje later zo ver, dat ze bij gevaar moest overgeven. Het liet zich dan meteen weer voeren, om al na enkele minuten het graan opnieuw eruit te wurgen, als er iemand in de buurt kwam. Dit opmerkelijke gedrag kon ik bij elke bezoeker onmiddellijk demonstreren. In het begin was ik ongerust, al spoedig kon ik echter constateren, dat het maar show was.

Voeding

Vanaf het begin hebben de beide dieren zich zeer eenzijdig gevoed. Ze namen, ondanks ontelbare pogingen in de loop van de jaren, geen groenvoer, bijna geen fruit, alleen wortelen. Wat zaad betreft geven ze de voorkeur aan zonnebloempitten, liefst gekiemd, en een beetje hennep. Niet eens pijnappels

en aardnoten werden gegeten. Pas bij het begin van de broedtijd stelde ik vast, dat distelzaad en de kleine korreltje van sesamzaad genomen werden, de laatste in tamelijk grote hoeveelheden. Zachtvoer werd in geen enkele vorm gegeten, noch het kant-en-klaar-voer, noch het zelf samengestelde. Dus probeerde ik het met enkel ei, waarvan alleen het ei-eel in kleine hoeveelheden opgenomen werd. Deze eenzijdige voeding moest later bij de kweek nadelig werken. Na de broedtijd heb ik de vogels door het weglaten van zonnebloempitten en de hennep ook aan andere zaden kunnen laten wennen.

Kweek

Het mannetje interesseerde zich al na korte tijd voor de nestkast. Urenlang hing hij half in de kast en produceerde daarvoor nooit gehoorde geluiden, een eigenaardig grommen en murmelen. Het vrouwtje interesseerde zich niet voor de kast. Het was met haar vier jaar zeker nog te jong. Het mannetje dreef het vrouwtje nu door de kooi tot ze uitgeput was, veren vlogen in het rond en het leek een ernstige bijpartij te worden. Na enkele weken was ook bij het mannetje de belangstelling voor de nestkast verdwenen.

Met het beginnende voorjaar begon de jacht opnieuw, en nu toonde ook het vrouwtje zich geïnteresseerd in de nestkast. Een veranderend gedrag van beide dieren, die nu urenlang in de nestkast zaten, deed de hoop opleven. Het mannetje voerde nu steeds vaker, en de vogels werden zeer agressief. De voedselverzorging werd moeilijk. Toen het vrouwtje de eerste nacht in de nestkast doorbracht, kon ik mezelf er niet van weerhouden het nest te controleren. Twee eieren lagen erin van zeer verschillende vorm en grootte. Het vrouwtje broedde zeer vast en kwam bijna niet uit de kast. Eigenaardig genoeg vond ontlasting maar om de drie dagen plaats, zoals ik aan de ongewoon grote uitwerpselballen kon constateren.

Na 33 dagen werd het broeden beëindigd, de eieren waren onbevrukt.

Door mijn verhuizing van Braunschweig naar Walsrode kregen de papegaaien eindelijk een klein vogelhuis: een broeikas van ongeveer 3 x 5 m met een vlucht van 4 x 8 m voor de kaketoets en helaas weer slechts een kooi van 1 m³ voor de Witvoorhoofd-Amazones in het

portaal. Nu stond ook nog de reusachtige nestkast in de kooi, en de vogels hadden zeer weinig ruimte. Overigens zou ik geen enkele vogelliefhebber een broeikas willen aanraden voor het houden van vogels. In het voorjaar, als de bomen nog geen bladeren hebben, ontstaat er een vreselijke hitte, en in de winter kost hij net zo veel aan verwarming als het hele woonhuis.

Door een beregeningsinstallatie kon de luchtvochtigheid voortaan zeer hoog gehouden worden. De Amazones waren nu ongeveer vijf en zes jaar oud. Het was maart en het wennen aan de vertrouwde nestkast ging zeer snel. De balts begon, en het lawaai eiste van de burens veel geduld. De Witvoorhoofd-Amazone behoort immers naast de Blauwkroon-Amazone wel tot de luidruchtigste Amazones, hoewel ze zo klein is. De balts duurde ongeveer veertien dagen, werd echter onmiddellijk beëindigd, als iemand in het vogelhuis kwam, en zo kon ook nooit een copulatie waargenomen worden.

Spoedig daarna werd het zeer rustig en men hoorde de dieren nauwelijks nog. Het vrouwtje zat 's nachts weer in de nestkast en op 27 mei werd het eerste en op 29 mei het tweede ei gelegd; foto 4. Verder heb ik niet gecontroleerd. Het vrouwtje was zo agressief, dat het meteen in de kist omhoogsprong, om het gezicht van de kijker te bereiken. De verzorging van de dieren werd gevaarlijk voor de vingers, aan schoonmaken van de kooi viel niet meer te denken.

Op 26 juni was de vreugde groot, toen uit de kast bedelgeluiden te horen waren. Door een truc kon een nestcontrole plaatsvinden: We hielden bij het mannetje een Amazone van een andere soort voor de kooi, en de aanval begon meteen, onder vreselijk kabaal. Daarop kwam ook het vrouwtje uit de kast, om deel te nemen aan de aanval op de mededinger. Zo kon ik ongemerkt in de kast kijken. Een tweede ei was donker en bleek later afgestorven te zijn. Een derde ei was onbevrukt. Het jonge dier was goed gevoed. Ik wilde de eerste dagen verdere storingen vermijden, en zo werd de eerste foto (foto 5 en 8) met dezelfde truc als boven beschreven, pas na twee weken gemaakt.

Toen het vier weken oud was, merkte ik bij het jonge dier een slechte

houding van zijn rechterpoot op en een onderontwikkeling van zijn rechtereugel (foto 6 en 7). Zeker werd dit veroorzaakt door de eenzijdige voeding zonder groenvoer en bijna zonder fruit.

Het vrouwtje zat nu 's nachts niet meer in de kast, ofschoon het erg koel was en de jonge vogel nog geen donsveren had. Of dit ontbreken van donsveren ook een gebreksstoornis geweest is, of dat dit bij deze soort gewoon is, kan ik niet zeggen. Wat dit betreft zal men de resultaten van andere kwekers moeten afwachten. Afgevreten werden de veren in ieder geval niet, want de aanzienlijk beter smakende schachten van de hoofdbevedering kwamen zonder mankeren door (foto 9, 10 en 11).

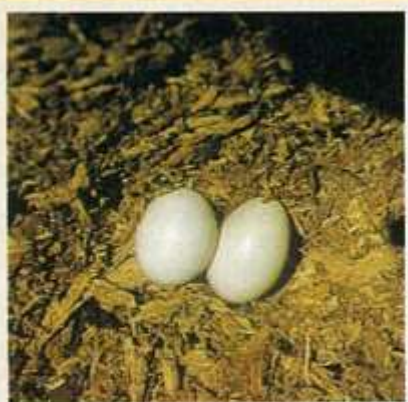
Ongemerkt kon ik nu 's nachts regelmatig de kleine vogel uit de kast halen, hem fotograferen en hem een multivitamine-preparaat, vermengd met een voedselbrei, inspuiten. Ik durf niet met zekerheid te beweren, dat het de vitaminedruppels waren, die de vleugel en de poot zodanig verbeterden, dat de jonge vogel na het verlaten van de nestkast normaal kon zitten en vliegen.

Op 20 augustus verliet een goedbevederde jonge vogel de kast en werd (foto 12 en 13) volgens mijn waarnemingen alleen door het vrouwtje gevoed. Het mannetje weerde het jong bij het bedelen af. Na enkele dagen achtervolgde het mannetje de jonge vogel en ik was net in het vogelhuis, toen hij hem aan zijn vleugel en zijn poot ernstig verwondde. Ik moest het jonge dier van zijn ouders scheiden, en het was een kleine moeite, om het nog een tijdje te voeden, daar het door de vitamine-voeding hieraan al gewend was.

Slot

Deze bijna succesvolle kweek van de Witvoorhoofd-Amazone zou elke vogelliefhebber ertoe moeten bewegen, te stoppen met het alléén houden van papegaaien, en paartjes te zoeken, zolang het nog mogelijk is. Het is al erg genoeg, dat wij ertoe bijdragen, dat deze mooie en slimme vogels worden uitgeroeid. We moeten daarom minstens proberen, die soorten in gevangenschap te houden, ook al duurt het vijf of zes jaar, tot een succes valt te melden.

Tekst en foto's: Horst Müller
Vertaling: J. C. W. Luijsterburg

8 2 weken

4 legsel

9 4 weken

5 2 weken

10 6 weken

6 slechte pothouding

11 8 weken

7 rechtvleugel
onderontwikkeld

15 vleugel van het mannetje

16 vleugel van het vrouwtje

14 kop van het oude mannetje

13 kop van het jonge mannetje, 10 weken

12 ouderpaar met het jong

Als voeding verstrekt ik: honingwater bestaande uit 2 theelepeltjes honing, 1 theelepeltje rietsuiker en 1 theelepeltje Dextro, voldoende voor een glazen fonteintje.

Verder een bakje met fijn gemaakte cake (zelf gebakken) en eigeel, een mespuntje vogelpectrin (Bayer) en een mespuntje casiline (90% eiwit), alles samen gemengd.

Een bakje fijn gemaakte cake met peer, tot een papje, verder verstrekt ik peer, appel, meloen, druiven, aardbeien, mandarijntjes, sinaasappel, banaan enz. Ik kweek zelf meelwormen en verstrekt daarvan alleen de ontvelden (witten), fruitvliegjes die ik zelf kweek in het nachthok middels: een witte boterham nat gemaakt met water en uitgeknepen, een halve banaan, 25 gram bakkersgist en een mespuntje Nipagin, dit alles samengekneet tot een soort papje en dit doe ik dan o.a. in wekflessen waarin een stukje karton of W.C.-papier en als er enige vliegjes in zitten sluit ik het af met een nylonkous zodat ik altijd vliegjes genoeg heb.

Mijn nachthok is verwarmd tot ca. 20 gr.C., mijn vogels kunnen ook 's winters naar buiten, vinden ze het te koud dan gaan ze wel naar binnen. Als het weer echter te slecht is laat ik de schuif dicht. Het blijken dus sterke vogels te zijn als ze eenmaal gewend zijn aan ons klimaat. Mijn vogels zijn in prima conditie.

Helaas kwam mijn grootste teleurstelling, daar waar ik altijd al angstig voor ben geweest n.l. op 21 dec. '77 verloor ik mijn pop. Ze is niet ziek geweest, we vonden haar op de grond onder de tak waar ze altijd zat te slapen.

De man is nog in goede conditie, als de zon schijnt (febr. 78) mag hij nog naar buiten en daar maakt hij dankbaar gebruik van evenals mijn Boliviaanse Kardinaal, ja zelfs de Goulds.

C. Snel

Oosterhout Gld.

Het wordt harder

Onze vogelliefhebberij is van nature een gezellige huiselijke hobby. Door de afdelingen van onze bond geeft deze hobby bovendien een bij uitstek sociaal menselijk contact. Juist in deze tijd van verarming aan dergelijke contacten, krijgt de liefhebberij een aparte dimensie. Deze contacten zijn waardevol en moeten beslist niet vertroebeld worden bijvoorbeeld

door de tentoonstellingen. Ik meen dat alles evenwel harder en zakelijker is geworden. Was het vroeger zo dat de meeste besturen van een afdeling blij waren wanneer een nieuw lid een prijs won, nu heb ik de indruk dat het allesoverheersende verlangen om zelf kampioen te worden deze gedeelde vreugde met anderen zeldzamer wordt. Toch werden door juist die eerste successen vele goede vogelliefhebbers geboren.

Soms komen nu, door de zucht om kampioen te worden, zelfs de vriendschappelijke betrekkingen in gevaar. Bedenk toch dat het houden en kweken van vogels HET BELANGRIJKSTE is en dat uiteindelijk het meeste plezier geeft. Iedereen wil natuurlijk graag wel eens kampioen zijn, daar selecteert hij zijn vogels en kweekt hij voor.

Het benaderen van de juiste standaardvogel behoort bij de kweek voorop te staan. Als men dan kampioen wordt, mag men gerust ook enige trots hebben. Het is, en dat moeten we niet vergeten, echter beslist geen wereldschokkende gebeurtenis. Je hoeft er ook niet wakker van te liggen. Ook zij die het niet halen, kunnen erg veel plezier van de hobby beleven.

Ik verneem zo wel eens dat „liefhebbers“ hun roodfactorige vogels vóór de rui ontdoen van staart- en vleugelpennen omdat deze dan roder terug zouden komen. Ze doen dat omdat ze anders op een tentoonstelling geen kans maken. Nou, zolets hoeft voor mij ook niet. Ik vraag mij daarbij wel af of het keursysteem dat niet een beetje in de hand werkt. Vroeger werden vogels welke echt doorgekleurde pennen hadden niet zo hoog gewaardeerd. Nu willen we liefst zo sterk mogelijk doorgekleurde pennen zien. Waar ligt eigenlijk de grens. Het lijkt allemaal echt wel wat harder te worden.

Vele nieuwe factoren zijn gedurende de laatste jaren in onze kanarie gemuteerd. Ik denk aan pastel, ivoor, opaal, ino, satinet. De laatste factor die in onze kanarie ook nog dreigt te muteren is de geldfactor. Laten we maar hopen dat deze factor erg recessief blijkt te zijn en nooit dominant zal gaan vererven, anders wordt het nóg harder.

J. Foederer sr.

Helmond

Kleine (klets)praatjes over grote parkieten

Een vreemde aanhef voor een artikel hoor ik u al zeggen. Inderdaad vogel vrienden, maar het is dan ook zo dat er vaak rare verhalen rond gaan in de vogelwereld.

Reeds dertig jaar verzorg ik nu vogels, waarvan de laatste veertien jaar Australische parkieten.

Over deze parkieten zijn diverse naslagwerken in de handel waarui vooral beginnende liefhebbers veel informatie kunnen putten.

Toch blijkt regelmatig dat er liefhebbers zijn die, bewust of onbewust een eigen standaard hanteren en deze ook propageren. Deze verhalen gaan vaak verbazend snel rond en worden meestal klakkeloos aan genomen. Ik zal u enkele voorbeelden noemen:

- van de eerste roodbuikturquoisines heb ik enkele mensen me grote stelligheid horen beweren dat dit kruisingen zouden moeten zijn met de splendid. We weten nu wel beter.
- Van de splendid zouden er overigens ook twee soorten geweest zijn: de lange slanke met veel rood in de borst en de kleine gedrongen vogel met weinig rood. Hoe is het mogelijk zegger we nu.
- Heel veel jonge bleekkopproselas hebben wat rode veertjes in de kop. Dit is heel gewoon en deze rode veertjes verdwijnen na de eerste grote rui. Deze vogels zijn echt geen nakomelingen van kruisingen van de bleekkop en de gewone rosella, zoals inder tijd hier en daar beweerd werd
- Daarna kwamen de verhalen los over de pennant-rosella. De jongen hiervan zouden — mits goed gevoerd — groen uit het nest moeten komen en indier niet goed gevoerd rood. Deze gedachte is nu wel voorbij maar ik ken een liefhebber die, toer zijn overigens prachtige, vrijwe rode, jonge vogels bijna niet kwijt kon. En zo zijn er nog wel wat voorbeelden.

En dan gaat het nu over de strogele rosella en met name over de rode borstveertjes die de meeste van deze vogels hebben. Men beweert nu dat deze veertjes duiden op onzuiverheid van de betreffende vogel (een echt kletspraatje).

Het is moeilijk aan te tonen waar deze verhalen nu weer vandaan ko-

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

vat late mijmeringen na het tentoonstellingsseizoen

u de tentoonstellingen achter de rug zijn met als daveind sluitstuk de jaarlijkse bondstentoonstelling, richt onze aandacht zich alweer op het kweekseizoen. Diverse den zijn reeds met de kanariekweek begonnen, terwijl eerdere liefhebbers hun ongeduld nauwelijks meer kunnen bedwingen.

U moeten de tentoonstellingsbesturen en alle mede-erkerers aan de grote verscheidenheid van evenementen dankbaar zijn voor het vele werk, dat zij belangeloos en dikwijls met opoffering van veel vrije tijd hebben verricht.

Maar ook de keurmeesters mogen we daarbij niet vergeten. Goed, we zijn het niet altijd eens geweest met hun beslissingen, ook ik niet, maar ze hebben uiteindelijk hun best gedaan en verschil van inzicht zal er altijd wel blijven.

Ik kom in de loop van dit verhaal echter nog wel even op dit verschil van inzicht, maar dan op dat tussen de keurmeesters, terug!

Na mijn bezoek aan verschillende tentoonstellingen is mij gebleken, dat de kwaliteit in kleur en/of vorm van de kanaries van plaats tot plaats nogal veel kan verschillen.

Wat sommige streken kweekt men mooie postuurkanaries n/of kleurkanaries, terwijl in een andere regio vrijwel de hele inzending „brandhout“ is. Waar ligt dat nu aan? Moet er meer gespecialiseerd worden? Eén of slechts enkele soorten kweken; bijvoorbeeld uitsluitend rood-aktorigen en dan alleen vetstof of gepigmenteerd?

Wat is wellicht een oplossing, maar één kleur of soort in een volière is wat doodsa, althans naar mijn smaak. Er zullen liefhebbers zijn, die daar anders over denken of die de tijd en de ruimte missen om de omslachtiger week van meerdere kleuren of soorten vogels te beoefenen.

Tussen haakjes, u zult allang wel gemerkt hebben, ook uit vorige artikeltjes, dat ik een kanariekweker ben en ooit over parkieten of tropen spreek. Ik moet u bekennen, dat ik daar totaal geen verstand van heb en een verhaal omtrent deze vogels gaarne overlaat aan anderen.

Wat mijn relaas voort te zetten; moet er in de „bedreigde gebieden“ kwaliteitsverbetering komen door meer verspreiding in de kanaries te pompen? Ruilen, kopen en verkopen we daar in te eng verband en zouden er meer vogels „in den vreemde“ moeten worden gehaald?

Wat lieraan zijn wel kosten en risico's verbonden, maar dat brengt een liefhebberij met levend materiaal nu eenmaal met zich mee. Het maakt de sport ook boeiender, dan wanneer alles vlekkeloos (letterlijk en figuurlijk) verloopt. Wat mij ook opviel is, dat de kweek van vorm- en postuurkanaries in het Noorden — waar ik woonachtig ben — hand over hand toeneemt. Was ik enige jaren geleden de enige inzender op onze onderlinge tentoonstelling met Glasters, nu zat er een hele rij, terwijl ook Borders en op andere tentoonstellingen Lizards, Norwich en Yorkshires in grotere aantallen vielen waar te nemen.

Dit is een uitermate verheugend verschijnsel; niet alleen voor de speciaalclub, die hier ook langzamerhand meer leden wint, maar ook voor de liefhebber zelf. Hij ontmoet

medestanders en „concurrenten“, waarmee hij kan handelen, mededingen en van gedachten wisselen.

Misschien heeft het aan onze noordelijke terughoudendheid gelegen, dat we aanvankelijk niet zo hard van stapel liepen op dit gebied, maar nu er een begin is gemaakt, blijkt de belangstelling snel toe te nemen.

Op zich is de kweek van Glasters, Borders en Lizards wel gemakkelijk vind ik, de problemen zijn niet groter dan bij de kleurkanaries.

Maar... en nu kom ik even terug op het oordeel van de verschillende keurmeesters, waar ik in het begin van dit artikel op heb gezinspeeld.

Vele inzenders van postuurkanaries hebben het gevoel, dat er slechts enkele keurmeesters zijn, die verstand hebben van deze categorie vogels en dat het oordeel van een ervaren kweker meer waard is dan het oordeel van een „kleurkanariekeurmeester met aantekening“. Naar mijn mening zit hier — gezien het soms ontstellende verschil in puntenwaardering en karakteromschrijving van de vogels — een reële kern van waarheid in.

We moeten ons geduld echter nog niet verliezen, want over niet te lange tijd zullen er heus wel goed opgeleide keurmeesters beschikbaar zijn, die met gedegen kennis van zaken oordelen.

Zelf kunt u ook meer en deskundige informatie uit boeken halen en lezen in „Onze Vogels“ of het blad „De Postuurkanarie“ van de speciaalclub „Vorm- en Postuurkanaries“ van onze N.B.v.V. Persoonlijk ben ik enige jaren lid van deze speciaalclub en ik kan het lidmaatschap van harte bij u aanbevelen.

Het laatstbedoelde maandblad is (nog) lang niet zo mooi uitgevoerd als „Onze Vogels“, maar het verschaft leerzame artikelen over alle vorm- en postuurkanaries en dat is tenslotte het belangrijkste. Naarmate er meer leden toetreden kunnen meer financiële middelen worden aangewend om de uitgave te verfraaien.

Vooraf veel lezen en vragen stellen geeft de voldoening, dat je steeds meer mogelijkheden ontdekt in onze fascinerende hobby. Het is meer dan geel x wit geeft geel en wit of gaat x isabel geeft gaat, isabel of splitvogels voor deze kleuren!

Vraag als cadeau voor verjaardag, vaderdag, Sint Nicolaas e.d. een boek over de vogels die u kweekt of wilt gaan kweken of een lidmaatschap voor één of meer speciaalclubs. U zult er vast geen spijt van hebben of krijgen!

Het verhaal is iets langer geworden dan ik aanvankelijk dacht en aanmerkelijk propagandistischer dan de bedoeling was.

Op zich lijkt mij dit echter niet zo erg. „Waar het hart vol van is, loopt de mond van over“ moet u maar denken, er zijn slechtere idealen om warm voor te lopen.

H. Seegers

over planten en bloemen

kamerplanten buiten

Tekst en foto's: Julia Voskuil

De prachtige roos „Escapade“ is „zelfschonend“, maar beter is toch de uitgebloeide bloemen weg te knippen (ill. Julia Voskuil)

Een goed verzorgde grasmat kan veel hebben (ill. Julia Voskuil)

Traploos instelbare zwenksproeier

Veel kamerplanten kunnen gedurende de zomermaanden buiten groeien met pot-en-al ingegraven (tegen het omwaaien) en dat is vooral prettig te weten als de vakantie voor de deur staat. Op een niet al te zonnige plaatsje zullen ze veel minder snel watergebrek hebben dan in de versterbank en bovendien doet de atmosfeer in een afgesloten huis hun geen goed. Hoe meer er naar buiten kunnen hoe beter dat dus is. Als over een balkon beschikt dan kun je ze in teilen en emmers zetten met natte propjes krant tussen de potten. Het water dat eventueel in teilen en emmers valt moet dus wel weg kunnen, anders vindt u wellicht „waterplanten“ bij uw thuiskomst en dat is het middel erger dan de kwaal. Buitenverblijf is geschikt voor o.a.:

Abutilon	Gynura
Ananas	Hibiscus
Araucaria	Jasminum
Ardisia	Maranta
Asparagus	Phoenix
Beloperone	Saxifraga
Bougainvillea	Schefflera
Browallia	Scirpus
Catharanthus	Setcreasea
Chlorophytum	Soleirolia
Cyperus	Tillandsia
Dipladenia	Tolmiea
Exacum	Yucca

Zelfs een Cymbidium (orchidee) en Gerberaplant mogen buiten groeien

Bakken

Planten in bakken — van een hangende klomp tot en met een schaal van 100 cm doorsnede moeten dagelijks worden begoten, ook als het regent. Want het meeste loopt immers via de bladeren buiten de bak vooral bij kleine en smalle bakken is dat het geval. En: wekelijks kamerplantenmest geven! Zo zullen ze blij

en bloeien tot de vorst invalt en lat duurt nog wel even. Pluk ook oveel mogelijk uitgebloeide bloemen weg, daardoor komen er steeds veer nieuwe bloemknoppen.

lozen willen graag veel water en extra voedsel. Geef ze speciale ozenmest en eens in de week een immer lauw water. Ze houden van een zonnige plaats, alleen dan zullen ze volop bloeien. Uitgebloeide bloemen wegnippen.

gazon

Wekelijks maaien, gras afharken en af en toe een speciale gazonmest oedienen. Maait u om de 5 dagen lang kan het afgemaaide gras blijven liggen. Moet er wegens droogte wortelen gesproeid, dan is het beter om een keer langdurig te sproeien, dan elke avond een klein beetje. Een sproeiwerk (traploos instelbaar) geeft een goede waterverdeling.

Tolmiea
(kindje op moeder's schoot)

Onkruiden

grote weegbree

Plantago major

Een plant waarvan in de natuur maar weinig vogels zullen eten is de Grote Weegbree. Met de vogels in de volière is het echter precies tegenovergesteld. Er zijn dan maar weinig vogels die niet naar de bruine zaden omkijken.

Het is eigenlijk overbodig om de plant te beschrijven, want ze behoort tot een van de bekendste onkruiden. Zelfs in uw gazon komen ze vroeg of laat tevoorschijn, waar het tot een van de lastigste onkruiden behoort. Het is een overblijvende plant. Ongeveer eind maart verschijnen de eerste blaadjes.

Op plaatsen waar veel gelopen wordt blijft de plant klein, maar als ze in ossere grond groeit worden de bladen soms wel zo groot als een schoenzool. Dit is ook terug te vin-

den in de Latijnse naam. *Plantago* is afgeleid van: *Planta pedis*, wat voet-zool betekent. *Major* is te vertalen in: groot, of ook wel: aanzienlijk. In verstaanbaar Nederlands luidt de naam eigenlijk: Grote voet-zool.

De Indianen zagen reeds de overeenkomst van het blad met een zool. Zo noemden zij deze plant: Voetstap der bleekgezichten. Als u het blad gaat vergelijken ziet u zelf deze overeenkomst ook duidelijk.

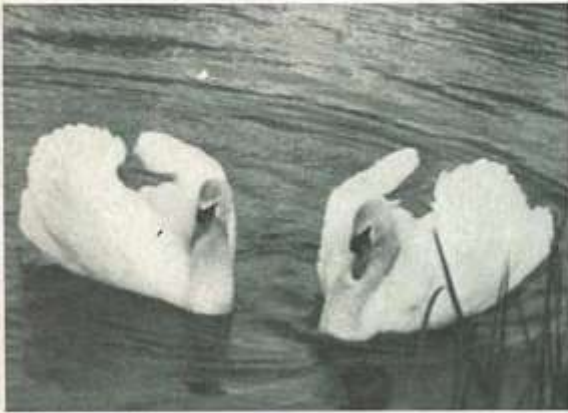
De plant komt overal voor: langs wegen, in tuinen en op akkers. De bloemen zitten in een aarvorm aan de stengel. Vaak is het gedeelte van de stengel waaraan de bloempjes zitten, langer dan de rest van de steel. De gehele bloemstengel is soms 35-40 cm lang. Het merendeel van de stengels die wij vinden

zijn echter aanzienlijk korter, zo'n 15 cm.

Hoewel onze vogels grote liefhebbers zijn van halfrijp onkruidzaad, is onrijp zaad van deze plant toch niet zo geschikt om ze dat te geven. Als u het namelijk verstrekt als de zaadstengels nog groen zijn, loopt u een heel grote kans dat de vogels door ingewandstoornissen en diarree zullen sterven. Veel beter is te wachten tot de zaden bruin verkleuren; wat in de maand augustus het geval zal zijn. Met een gerust hart kunt u dan grote hoeveelheden verzamelen. Het is dan volkomen ongevaarlijk. U zult zien dat het de vogels meehelpt de moeilijke ruitijd door te komen. En... uw vogels zijn er „dol” op.

P. J. de Penning.

zwanenspektakel, een verhaal

1. Een wilde zwaan probeert een indringer te verdrijven van z'n nest met jongen.

4. De indringer gaat onder, komt boven, maar is duidelijk zwakker.

2. Hoog opvliegend gaat het gevecht beginnen.

5. Het mannetje probeert hem onder te drukken.

3. Met volle kracht wordt nu aangevallen.

6. Dat lukt met veel moeite.

met weinig woorden

Fotografie: Henri J. Herweijer

7. Het wijfje is nu ook gevechtsklaar.

10/11 Op de drassige oever moet hij er aan geloven.

8. Langzaam komt ze dichterbij.

9. Maar het schijnt niet meer nodig te zijn.

vreemde vogel

Vogelkundigen in Nieuw-Zeeland hebben verklaard foto's te hebben genomen van de „Magenta Petrel”, een vogelsoort waarvan men aannam dat die al lang was uitgestorven.

De vogel werd het eerst 110 jaar geleden gezien door een Italiaan, 800 kilometer ten oosten van het eiland Chatham, dat ten oosten ligt van het Nieuwzeelandse Zuid-eiland. Hij maakte er een tekening van en doopte de vogel „Magenta Petrel”, maar wetenschappelijk is de aanwezigheid van de vogel nooit vastgesteld tot de deskundigen tot hun ontdekking kwamen. Dit gebeurde tijdens een wetenschappelijke expeditie onder leiding van David Crockett uit Whangarei, die meldde vorige maand drie exemplaren van de vogel 's nachts bij sterk kunstlicht te hebben gefotografeerd op het eiland Chatham. De leden van de expeditie durfden het dier niet te vangen uit vrees het dier te beschadigen, maar men wil nu wel proberen te vinden waar de vogels nestelen.

onze ervaringen met afrikaanse soorten

wiener astrilde

(*Pytilia afra*)

De 11 tot 12 cm grote Wienerastrilden, waarvan geen ondersoorten bekend zijn, bewonen een zeer groot deel van Afrika. Buiten de broedtijd leven ze in groepjes van 4 tot 6 vogels, samen met andere prachtvinken, hoog in de bomen van de woudranden of uitgebreide bosgebieden. Hun nest bouwen ze van grassen en plantevezels op een hoogte van ongeveer 3 m en hun legsel bestaat uit 3 tot 5 witte eitjes welke 13 tot 14 dagen afwisselend door man en pop worden bebroed. De nachten brengt het mannetje samen met het popje in het nest door.

Wienerastrilden worden geparasiteerd door de Paradijswida, *Steganura obtusa*.

Qua levenswijze en karakter komen de Wienerastrilden sterk overeen met de Aurora astrilden, *Pytilia phoenicoptera*; uiterlijk doen ze veel denken aan de Melba-astrilde, *Pytilia melba*.

De naam Wiener is ze gegeven naar de importeur die deze soort in 1877 in Engeland, Londen, invoerde. Hij, Wiener, was overigens niet de eerste die deze soort in Europa bracht. Ongeveer honderd jaar eerder had ene heer Brown dit alreeds gedaan. Ondanks dat is de naam Wienerastrilde toch gehandhaafd.

Slechts zelden worden Wienerastrilden ingevoerd en indien dat gebeurt vindt men meestal maar enkele exemplaren tussen een zending Melba-astrilden.

De acclimatisatie, de gewenningsperiode, vraagt extra zorg en aandacht. Ze passen zich niet zo gemakkelijk aan. Voorlopig mag de temperatuur in hun verblijfsruimte niet onder de 20 graden Celsius komen. Een zonnige plaats is mede vereist en men komt daarmee tegemoet aan hun natuurlijke gewoonte om uitgebreide zonnebaden te nemen. De nachten brengen de vogels in slaapnesten door. Tijdens de broedtijd slapen ze beiden in het broednest.

Na de acclimatisatie dienen de vogels in een goed beplante volière te worden gehuisvest. Indien dat een

buitenvolière betreft is het een dwingende eis dat ze van daaruit ook in een goed beschut binnenvolijf kunnen komen waarin de temperatuur constant op ongeveer 20 graden Celsius wordt gehouden.

Aan broeden in kooien behoeft men nauwelijks te denken, zelfs in een beplante vlucht gaat dit niet gemakkelijk of liever gezegd uiterst moeilijk.

Een broedresultaat staat of valt met een goed opfokvoer. Dit opfokvoer dient veelzijdig en van dierlijke herkomst te zijn. Belangrijkste is dat de oudervogels tijdig aan zo'n voedsel gewend zijn en het goed opnemen. Jonge Wienerastrilden worden in de eerste 8 tot 10 levensdagen hoofdzakelijk gevoed met geknipte meelwormen, encythræen, bladluis, bananenvliegjes, maden, mierenetjes, etc. etc.

Ook buiten het broedseizoen zou het verstandig zijn om naast een goed zaadmenu, onkruidzaden en groene onkruiden dagelijks een zachtvoer te verstrekken bestaande uit 50% ei-voer, 50% universeel, vermengd met voorhanden zijnd levend voedsel en rui gemaakt met wat water of vruchtensap. Dat dagelijks verstrekken van dergelijk voedsel houdt de vogels niet alleen in een uitstekende conditie maar wanneer er eenmaal jonge

vogels zijn zullen de oudervogel dit ook zonder problemen opnemen en hun jongen daarmee voeden.

Zonder veel moeilijkheden is bij de Wienerastrilden het geslacht vast te stellen. Popjes missen het rode masker en zijn matter van kleur. Ze lijken veel op de popjes van de Melba-astrilden met dit verschil dat de wienerpopjes meer oranjegeel zijn en een kortere snavel hebben.

De balts vangt aan met het omhoog wippen door beide vogels. De staten worden van elkaar naar buiten gericht. De man zingt en het popje beantwoordt die geluiden op haar manier. Vervolgens beweegt de man zijn staart snel horizontaal heen en weer en wanneer ook het popje daartoe overgaat wordt de ceremonie meestal afgesloten met de feitelijk paring.

Het liefst op een donker plekje in een struik, ook wel eens in een hal open of in een kanariëkastje, bouwen ze van vrij lange grashalmen en andere plantaardige stoffen een vrij omvangrijk en slordig nest.

Opletten gedurende de eerste dagen dat het popje eieren legt is geboden. Legnood komt bij deze, maar ook bij verschillende andere Afrikaanse soorten, vrij vaak voor en hoe eerder we dat onderkennen en maatregelen treffen des te beter is het.

en popje dat aan legnood lijdt kunnen we op een doeltreffende wijze elpen. We nemen het diertje in de hand en over het onderlichaam laten we een zo koud mogelijk straal water stromen. Hierna wikkelen we de vogel in een warme doek, zodanig dat het kopje geheel vrij is, en kort daarna is zij van het eitje verlost. In een minimum van tijd is het vogeltje aan meestal weer als vanouds en aan zij terug in de volière worden elaten. Regelmatige observatie is aan vanzelfsprekend noodzakelijk. Voor nestcontrole zijn ze niet zo geschikt, alhoewel we dit toch op een juiste en beheerste wijze moeten uitvoeren.

Wanneer de jongen zijn uitgekomen, zien we dat hun lichaampjes met vrij jonge blauwgrijze donsveertjes zijn bedekt. Als ze ongeveer 3 weken oud zijn, verlaten ze het nest en worden dan nog gedurende ruim 2 weken door hun ouders gevoerd. Daarna nemen de bedelpartijtjes af en proberen ze zelf aan de kost te komen. Niettegenstaande dat duurt de ouderzorg vrij lang. De nachten brengen ze, in het begin samen met hun ouders, in het nest door. Uitgelede jongen zijn matter van kleur aan de volwassen popjes. De mannetjes zijn dan nog niet of nauwelijks aan de popjes te onderscheiden. De sugdruif zet in op een leeftijd van 10 weken en duurt relatief lang.

de zuidamerikaanse papegaaien en de W.B.U.D. 3

Tekst: Dr. J. Ingels

Aan het einde van de reeks van de door de W.B.U.D. beschermde papegaaiensoorten, blijven nog enkele vraagtekens over.

Waarom figureren de volgende soorten, die toch erg zeldzaam zijn, zowel in de vrije natuur als in gevangenschap, niet op het lijstje? Ik noem maar: de Caninde ara (*Ara caninde*), de blauwkopara (*Ara couloni*), enkele *Aratinga*-soorten, o.a. de Finsch parkiet (*Aratinga finschi*), de Hispaniolaparkiet (*Aratinga chloroptera*), de Cubaparkiet (*Aratinga euops*), de goudkopparkiet (*Aratinga auricapilla*), de Wagler's parkiet (*Aratinga wagleri*) en de gemijterde parkiet (*Aratinga mitrata*), de Nandayaparkiet (*Nandayus nenday*), de goudpluimparkiet of de pluimoorparkiet (*Leptosittaca branickii*), nog meer *Pyrrhura*-soorten, o.a. de roodvleugelparkiet (*Pyrrhura devillei*), de Santa Martaparkiet (*Pyrrhura viridicata*), de roodschouderparkiet (*Pyrrhura egregia*), de witnekparkiet (*Pyrrhura albipectus*), de bruinborstparkiet (*Pyrrhura calliptera*), de roodoorparkiet (*Pyrrhura haematotis*), de roodkopparkiet (*Pyrrhura rhodoccephala*) en de Hoffman's parkiet (*Pyrrhura hoffmanni*), de beide *Enicognathus*-soorten en de kort- en de langsnavelparkieten (resp. *Enicognathus ferrugineus* en *Enicognathus leptorrhynchus*), de gierpapegaai (*Gypopsitta vulturina*), de kortstaartpapegaai (*Graydidascalus brachyurus*), en de volgende Amazona-soorten, de geelteugelamazone (*Amazona xantholara*), de groenwangamazone (*Amazona viridigenalis*) en de Finsch amazone (*Amazona finschi*). Toegegeven, de meeste van deze soorten zijn zowel in de vrije natuur als in gevangenschap vrij onbekend, maar het voorbeeld van de roodoorara (*Ara rubrogenys*), die plots toch te koop werd aangeboden, nadat zijn woongebied werd ontdekt, zou ons tot nadenken en tot voorzichtigheid moeten aanzetten.

In werkelijkheid hebben alle neotropische papegaaien waarvan het verspreidingsgebied in bevolkte gebieden ligt, op lange termijn geen redelijke kans op overleven. Alleen die soorten welke ook voorkomen in het (relatief) onbewoonde binnenland

van Zuid-Amerika, het zgn. „onbevoerde" Amazonegebied, hebben (ook al door het oprichten van natuurreservaten b.v.) een goeie kans om deze langzame ondergang te ontlopen. Alhoewel ook hier het openen van de horizontale trans-Amazone-autoweg van João Pessoa en Recife naar de Peruviaanse grens, een kille schaduw over hun toekomst zal werpen.

Het steunen van het oprichten van natuurreservaten is noodzakelijk, vooral financiële steun dan, want goeie wil is er meestal wel te vinden aan de zijde van de meeste Zuid-amerikaanse autoriteiten!

En verder moeten we benutten wat we hebben; die enkele eenlingen van zeldzame soorten moeten op Westeuropees vlak zelf, worden samengebracht om de kans te verhogen op het vormen van broedparen.

Tamme, zelfs handtamme vogels, zijn ook geschikt; soms blijkt het tam-zijn zelfs een voordeel te zijn. Alleen moet men bij het samenbrengen van dergelijke „ver-eeen-zaamde" vogels, voorzichtig te werk gaan... niet zelden blijken alle natuurlijke remmen op agressie te zijn weggevoerd, vergeten. Vechtpartijen, bloedig vechten als uiting van „opgekropte" geslachtsdrift, zijn geen zeldzaamheid, vormen geen uitzondering. Een buitenmatige agressie van een der partners, leidt niet zelden tot een bloedig einde van de andere vogel. Voorzichtigheid is altijd geboden! Mensen met ervaring in het met-de-hand-grootbrengen van jonge papegaaien, kunnen deze ervaring dikwijls ten voordele aanwenden. Liever dan een nestjong te zien verkommeren door een ontoereikende ouderzorg, kunnen we het beter redden en met de hand grootbrengen. Zo'n door mensen grootgebrachte vogel is niet a priori ongeschikt voor een later natuurlijk voortplantingsgebeuren! De mogelijkheid van pleegouders kan ook overwogen worden, alhoewel de kansen daartoe minimaal (maar niet onbestaand!) zijn. Een recent voorbeeld; in het vogelpark Bird Paradise in Cornwall (Engeland) werd in 1977 een soldatenara (*Ara militaris*) uitgebreed

en grootgebracht tot een ouderdom van 10 weken door een paar rode ara's (Ara macao); waarna het jong verder met de hand werd grootgebracht.

Een blijvende moeilijkheid, zeker bij de grotere papegaaiensoorten (zoals ara's en amazones), is het (met enige zekerheid) bepalen van het geslacht. In het julinummer 1977 van Onze Vogels heb ik vermeld dat in de San Diego zoo (USA) een methode ontwikkeld werd waarmee met vrij grote zekerheid het geslacht zou te bepalen zijn. Naar ik onlangs vernam zou deze methode ook op punt gesteld worden in de Londense zoo (onder beheer van de Zoological Society of London).

Voorlopig experimenteren ze alleen op hun eigen vogels, maar het zit er in, dat straks ook voor de „buitenstaanders" zou gewerkt worden. Voor zo'n 10,— pond per bepaling zou iedereen die het wenst, te weten kunnen komen of b.v. die (huis)ara nu wel een Karel of een Karolientje is, zodat hij niet meer zou moeten wachten op dat „ei" op de kooibodem, om zeker te zijn. Misschien kunnen we dan pas echt met het kweken van papegaaien beginnen?!

404

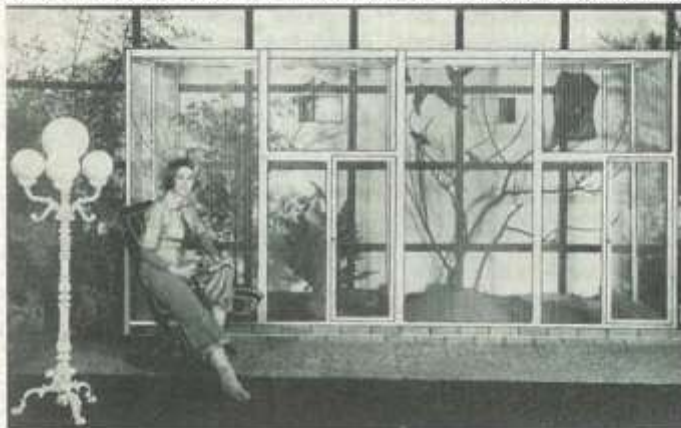
Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten
In huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

WINKELMONTAGESYSTEMEN & VERKOOPINSTALLATIES VOOR VOGELS, KLEINE ZOOGDIEREN, REPTIELEN, VISSEN - VLEGGKOOIEN - VOLIERES - INBOUWKOOIEN - TOEBEHOR - VERKOOPBEVORDERING

- **ALUMINIUM-VOLIERES**
- **geen onderhoud**
- **hygiënisch en efficiënt**
- **corrosievast en roestvrij**

**VLEGGKOOIEN
VOLIEREMEUBELS
"WEER EN WIND"-
VOGELHUIZEN
VOLIERETOEBEHOR**

- Door een omvangrijk leveringsprogramma: montagesystemen volgens DIN- en fabrieksnorm in standaard- en speciaaluitvoering, zeshoekige voliëres met rieten dak, inbouwkooien, mini-vlieggkooien en een nuttig toebehoorprogramma. Benut onze ervaring en onze goodwill. Neemt contact op met:

THEILING

Vert. v. Nederland: "Vitalis" Import & Export,
Paumstraat 1, 6351 BA Bochoitz,
Telefoon (0 44 42) 20 98

uw vraag?

oms

antwoord!

Vraag:

Ik heb een jaar geleden een bastaard gekweekt, een pop, welke ik uiteindelijk had verkregen uit een reeks van kruisingen. Het begon zo: Kleurkanarie (agaat) en x groenling pop. Hieruit waren zonen normaal van kleur, de dochters vertoonden een verdunde donkerkleur (agaat). Een van die dochters, ze was niet steriel, paarde aan een F1 groenling x roodfactorige kanarie. Hieruit verkreeg ik mannelijke vogels welke kaneelkleurig waren en vrouwelijke vogels die jaachtig waren. Vervolgens paarde ik zo'n kaneelkleurige bastaard aan met een groen satinet kanarie op. Hieruit kwamen geen mannelijke vogels en slechts één vrouwtje. Deze jonge vogel geleek precies op een wildkleur groenling. Het verenkleed is precies als dat in een groenling ook wat betreft de tekening. Zelfs ervaren kwekers zeggen dat het een zuivere groenling pop is. Ik weet wel beter! Toen ik deze pop zuivere wildkleur paarde aan een zuivere groenling man, verkreeg ik mannelijke en vrouwelijke vogels welke allen precies leken op de zuivere groenling. Hoe is dat mogelijk?

Mijn tweede vraag is: De betreffende groenling pop mag ik toch zonder meer op een TT brengen want het is een bastaard en eigenlijk een wildzang. Ik heb het overigens gedaan, maar de keurmeester wilde die vogel niet als bastaard keuren. Dat is een zuivere groenling pop", zo hij boos uit. Ik wist wel beter, maar hoe bewijs je dat. Ik heb de week niet op papier bijgehouden, zo'n kweker ben ik nu ook weer niet. (stom, achteraf gezien). Ook bij de keurmeester: „O.K., als het aan een bastaard is heeft hij toch een enkele waarde als bastaard. Hij ziet er immers niet als bastaard uit". Wat bedoeld die beste man daarmee? Wat is eigenlijk de juiste benaming van een dergelijke vogel? Heeft zo'n vogel waarde voor een TT?

A. v. d. V. uit V.

Antwoord:

In antwoord op uw schrijven bericht ik u dat volgens internationaal geldende richtlijnen een tentoonstellingsbastaardvogel uiterlijk duidelijk waarneembaar de kenmerken van beide ouders moet tonen, hetzij door kleur, tekening en/of profiel. Verder is bepaald dat de bastaard van een wildzangvogel die van nature geen rood in zich heeft — of dit nu Europese dan wel een Tropische vogel is doet niet ter zake — ook geen rood mag tonen. Voor o.a. de bastaarden van de groenling, sijs, girlitz etc. is zelfs gesteld, dat het geel dat de oudervogels van nature in hun bevedering hebben bij voorkeur in versterkte mate in de bastaardvogel aanwezig moet zijn. Zij moeten zo contrastrijk mogelijk zijn.

Uit een en ander kunt u reeds opmaken dat alleen F1 bastaarden (dus uit de eerste generatie) geschikte tentoonstellingsvogels zijn. Verdere doorkweek en terugparing aan ouders of andere soortgenoten, waardoor F2, F3, F4, etc., exemplaren ontstaan zijn ongeschikt als TT-vogel, omdat daardoor het kenmerk van de een of andere partner te veel of geheel is verloren gegaan.

Indien u enigszins met de vereringsregels op de hoogte was geweest, dan had u kunnen begrijpen dat bij verdere doorkweek met gelijksoortige partners of bastaarden, de mogelijkheid aanwezig is dat reeds in tweede generatie jongen geboren kunnen worden die zuiver wildzang (in uw geval dus groenling) of kanarie zijn. Geen wonder dus dat ervaren kwekers zeggen dat uw betreffende vogel een groenling is — en u weet het dus niet wel beter, zoals u stelt.

U zult nu wel kunnen begrijpen dat ik de door u bedoelde keurmeester groot gelijk geef als hij zegt dat het een groenling is en dat deze vogel als bastaard geen enkele TT-waarde heeft. Hij of zij toont immers geen enkel uiterlijk kenmerk van de kanarie. Genetisch kunt u dat zelf ook bovendien op geen enkele waarde waar maken. U kunt deze vogel ingevolge de Vogelwet derhalve ook niet zonder eigendomsbewijs naar een tentoonstelling voeren.

U bent nog een zeer jonge liefhebber/kweker en moet nog heel veel leren. Ik raad u dan ook aan goed te luisteren naar ervaren kwekers

en zeker naar de keurmeester. In het vervolg dus niet meer „hoog van de toren blazen", doch goed luisteren en proberen u te bekwamen in de verervingsleer en alles wat daarmee verband houdt.

Vraag:

Aangezien ik reeds veel gelezen heb over zilverzebravinken en me hierin nl. zou willen specialiseren, maar daar ik ze echter nog nooit heb gezien, zou ik u vriendelijk willen vragen of het mogelijk was om mij een kleurenplaat op te zenden van een „Dubbel-factor-Z-Zilver-Zebravink".

Kunt u mij tevens mededelen of er redelijk mee te kweken valt?

Antwoord:

Uw vraag betreffende dubbel factorige zebravinken ontvangen. Helaas kan ik u niet aan kleurplaten helpen, wel is de dom. zilverzebravink regelmatig in Onze Vogels afgebeeld geweest.

In de praktijk komt men eigenlijk geen dubbelfactorige dom. zilverzebravinken tegen, dit daar er bij deze dubbele factor sprake is van de zgn. letheel factor, d.w.z. dat deze vogels eigenlijk niet levensvatbaar zijn. afsterven in de eischaal, als ze al geboren worden slecht levensvatbaar en niet oud worden. De dom. zilverzebra's die we over het algemeen zien zijn enkelfactorig. Als we deze gaan paren aan een goede grijze vogel zonder bruine aanslag krijgen we ongeveer 50% dom. zilver en 50% grijs terug. De laatste tijd paart men de dom. zilver ook wel tegen zwartmasker, bleekrug en rijsvleugel, dit met de bedoeling om het rugdek zo egaal mogelijk van kleur te krijgen. Daar de zilver, de naam zegt het al, dominant, dus overheersend vererft tegenover de andere kleuren, krijgen we direkt al steeds de 50% zilvers terug, 50% omdat de zilver enkelfactorig is.

van groen tot albino

de klassieke kleuren

de bijkleur van de gepigmenteerde kanarie

door H. K. v. d. Wal

Bij de beschrijving van het ontstaan van de vier hoofdkleuren waarin de gepigmenteerde kanaries kunnen worden ondergebracht, is steeds vermeld welke kleuren tot deze groepen behoorden. Daarbij zagen we dat de diverse benamingen waren afgeleid van het wel of niet bezitten van de intensiefactor en in niet mindere mate van het bezit van een bepaalde „bijkleur”. Deze bijkleur, de lichtere kleur naast de donkere vinden we terug in de toppen van de rugdekveertjes, de borstveertjes, en in de randen van de vleugel en staartpennen.

Deze lichte kleur wordt ook **Vetstofkleur** genoemd en kan geel, oranje-rood of wit zijn. Bij deze laatste kleur moet worden opgemerkt dat dit strikt gezien geen vetstofkleur meer is maar hierop zal ik nader terugkomen.

De gele bijkleur

Algemeen gebruiken we voor het aanduiden van de bijkleur vaak het begrip vetstofkleur, maar ik kan me voorstellen dat velen zich afvragen waaraan deze naam wordt ontleend. De kleur komt tot stand door een opeenhoping van vetkorreltjes maar dit is niet het vet zoals wij dat kennen van ons pannetje gehaktballen. We hebben hier te maken met een kleurstof die **carotinoïde**, vroeger ook wel lipochroom, wordt genoemd. Onder carotinoïde verstaan we een kleurstof, die chemisch gezien, in vet oplosbaar is en aan deze eigenschap ontleent we de naam vetstofkleur.

Er zijn diverse soorten carotinoïde bekend maar voor de kleurkanariekweker zijn vooral twee soorten interessant nl.

de geel carotinoïden o.a. luteïne en zeaxanthine

de rood carotinoïden o.a. canthaxanthine

In de bevedering van de kleurkanarie, maar ook in alle andere kanarierassen of soorten, treffen we een carotinoïde soort aan dat kenmerkend is voor de kanarie en in die

vorm ook niet in bijv. planten voorkomt, het kanarie-xanthophyl. Dit is beslist iets anders dan het xanthophyl dat in planten wordt aangetroffen en daar verantwoordelijk is voor het bladgeel. Daar deze kanarie — eigen carotinoïde soort niet in planten worden aangetroffen, zal de vogel dit dan ook zelf moeten aanmaken. Hij doet dit door middel van een omzetting van een andere carotinoïde soort in het kanarie-xanthophyl en gebruikt daarvoor **luteïne**. Luteïne is een carotinoïde soort dat algemeen in planten voorkomt en verantwoordelijk is voor de natuurlijke kleuren van vele planten en boombladeren. Hierdoor vinden we deze luteïne dan ook weer terug in de diverse zaden welke deel uitmaken van een goed samengesteld kanariezaadmengsel.

De mate waarop de bevedering geel wordt hangt af van de hoeveelheid kanarie xanthophyl die voor iedere veer beschikbaar is. Nu hebben we zelf het voeren van een verantwoord zaadmengsel in de hand en daarmee ook het toedienen van de benodigde luteïne. Wat we niet direct kunnen beheersen of beïnvloeden is de mate waarop de toegevoerde luteïne in het vereiste kanarie xanthophyl wordt omgezet.

Deze omzetting vindt plaats onder invloed van zgn. enzymen en deze enzymwerking staat op zijn beurt weer onder invloed van erfelijke eigenschappen welke al dan niet in de kanarie aanwezig zijn. De erfelijke eigenschap of factor, die verantwoordelijk is voor het omzettingsproces noemen we de **Geelfactor**.

Helaas is het zo dat de werking van deze factor niet exact kan worden aangegeven. Is de werking minimaal dan zal er ook een minimale omzetting van de luteïne plaats vinden waardoor ook het aantal vetstofkorrels die voor iedere veer beschikbaar komen klein zal zijn. In het uiterlijk van de bevedering nemen we dan een **licht-gele** kleur

waar. Is daar en tegen de werking van deze factor maximaal dan wordt het kwantum aan vetstofkorrels veel groter waardoor we een **hoog-gele** kleur waarnemen.

Beide genoemde kleuruitingen denken we meestal aan met de begrippen **enkele geelfactor** en **dubbele geelfactor**, maar het is nauwelijq aan te geven waar de enkele geelfactor ophoudt en de dubbele begint. Hier tussen liggen vele variaties en dit geeft vaak aanleiding tot vele teleurstellingen op een te toonstelling.

De standaardisen schrijven vo dat alle niet-intensieve gepigmenteerde vogels uit de vier hoofdgroepen in het bezit moeten zijn van een egaal verdeelde lichtgele kleur, de enkele geelfactor; terwijl alle intensieve vogels de dubbele geelfactor moeten bezitten.

Als kweker moet men dan ook de eisen gericht samenstellen van fokparen proberen deze eisen zo dicht mogelijk te benaderen. Een eenvoudige opgave gezien de regelmatig op het keurbriefje voorkomende opmerking „bijkleur niet zuiver”.

het Duitse vogelpark in Walsrode begon . . .

et een vanwege B. & W. verplicht stelde fazantenren.

u telt dit het „grösste der Welt“ noemde park 6.000 vogels in 600 orten. En trekt, aldus het tijdschrift *Phöhne Welt* van maart jl., per jaar miljoen bezoekers. Deze koelkelijke mededeling omdat immers keke Neophemafotos op pags 100/1 in onze aflevering van maart van deze verzameling afkomstig zijn. En isschien menigeen zich afgevraagd eeft wát dat Walsrode beheelst en ar het zo'n beetje ligt. Nu zijn de urdorpen, Walsrode en Fallingbosl, gelegen naast een enorm heide-

leggen" — hij pootte er meteen nog een flinke kooi, voor weer andere soorten, naast. En nu heeft hij vlakbij een verkeersrotonde — mooier kon 't al niet — 160 man in dienst, allen opgetrommeld uit de „vogelgekke" amateurs uit zijn plaatselijke, geestverwante vriendenkring, om die 6000 stuks na te lopen . . . Ook de aanpakkers met aardigheid-in-tuinieren konden en kunnen bij deze opzet terecht. Er het nuttige (hun boterham) met het aangename (de hobby) verenigen. Evenals in het — door steller dezes bezochte — zg. „Bird" Park bij Singapore is voor het pu-

Koningspapegaaien en het geel der Paradijsvogels nooit . . . ontgaan kan. Toeristisch zij aangestipt dat het lustoord Walsrode met 24.000 inwoners het als voor de handliggend zo langzamerhand van de vogelvrienden hebben moet; vanwaar de 232 bedden in 12 hotels met het aangrenzende Fallingbostel met liefst 23 van die bedrijven met 670 ledikanten. Waarschijnlijk kan de geïnteresseerde wat hij eerst maar eens weten wil van het V.V.V. opkrijgen; met name Verkehrsverein, Moorstr. 16, postbus 1443, 3030 te uiteraard Walsrode 1. Voor treinreizigers — wat de auto-

en blik in het „vrije-vlucht" gedeelte van de paradijsal

mbied, al langer bekend en wel o.a. n hun hunnebedden. Maar nu die swuste fazanterie: — toen in '58 an winkelier, zekere Geschke, de smeenteraad om een bouwvergunning vroeg voor een pand even buiten de kom, werd hem die verleend > voorwaarde dat hij er, uit milieujendelijke overwegingen dus voor at „gezicht", een volière met fazanten naast zou plaatsen! En die bureaucratische dwangmaatregel liet s vogelliefhebber dit middenstantje zich geen twee keer „op-

bliek de zg. centrale reuzevolière dé trekpleister. Hier moet je als bezoeker of je wilt of niet doorheen omdat dé weg gewoon door die gazen koepel of „tunnel" is aangelegd; daarbinnen loop je door een Tarzan-oerwoud met de vogels overal om je heen; hetzij boven je hoofd hetzij naast je wadend in de beekbassins. Direct al bij de ingang wordt men zogezegd gedwongen om de zeldzame Chinese Withalskraanvogels en/of de Congopauwen niét over te slaan. Zoals men het rood van de

mobilisten ook een idee van de afstanden kan geven — geeft bedoelde bron op: 107 km van Hamburg komend, 63 km over Hannover en 328 km via Düsseldorf.

Waarschijnlijk zou de prijsbewuste hobbyist, die als te begrijpen geen km wenst om te rijden zonder vooraf te weten w-a-t hij alzo te zien krijgt, datzelfde V.V.V. om een geïllustreerde wandelgids of folder kunnen vragen. 't is althans met de vakantie in zicht te proberen.

de Josselin de Jong

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv